

บทที่ 3

แนวทางการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ครั้งที่ 2 และกรณีศึกษา

3.1 แนวทางการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ครั้งที่ 2

เนื้อหาในบทนี้ จะเป็นกล่าวถึงกรณีศึกษาของลูกหนี้สินเชื่อส่วนบุคคลของธนาคารนครหลวงไทย ที่ได้รับปรับปรุงโครงสร้างหนี้ไปแล้ว แต่ไม่สามารถปฏิบัติตามเงื่อนไขในสัญญาปรับปรุงโครงสร้างหนี้ได้ โดยกรณีศึกษาที่ได้นำมานั้น เป็นกรณีศึกษา หรือ วิธีการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ที่ธนาคารนครหลวงไทยได้นำมาใช้มากที่สุด ถึงร้อยละ 80¹ ของลูกหนี้ที่ได้รับปรับปรุงโครงสร้างหนี้ทั้งหมด โดยใช้ข้อมูล ณ สิ้นเดือนกุมภาพันธ์ 2552 จำนวน 2,861 ราย ดังนี้

การปรับปรุงโครงสร้างหนี้ของสถาบันการเงินจะมีการตั้งหน่วยงานที่ทำหน้าที่ในการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ ตามที่ธนาคารแห่งประเทศไทยได้กำหนดไว้ โดยมีขั้นตอนการปฏิบัติงานการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ ซึ่งสามารถสรุปได้ดังนี้ โดยการเริ่มตั้งแต่การนำลูกหนี้ที่มีปัญหาแต่ละรายมาพิจารณา โดยเจ้าหน้าที่สินเชื่อจะเป็นผู้รวบรวมและจัดเตรียมเอกสารข้อมูล ส่งให้ฝ่ายงานหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง กับการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ให้ลูกหนี้ ซึ่งประกอบไปด้วยเจ้าหน้าที่ฝ่ายกฎหมาย เจ้าหน้าที่สินเชื่อ เจ้าหน้าที่ประเมินทรัพย์สิน นักบัญชี และผู้จัดการสินเชื่อ เจ้าหน้าที่เหล่านี้จะพิจารณาความเหมาะสมว่าลูกหนี้รายที่จะปรับปรุงโครงสร้างหนี้มีความพร้อมละมีความสามารถในการดำเนินธุรกิจต่อไป จากนั้นจึงมีการอนุมัติและแจ้งให้ลูกหนี้ทราบ เพื่อเจรจาตกลงหาแนวทางที่เหมาะสมในการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ และลงนามในสัญญาปรับปรุงโครงสร้างหนี้

ซึ่งจากวิธีการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ที่ธนาคารนครหลวงนำมาใช้เพื่อแก้ปัญหาให้กับลูกหนี้ นั้น สามารถสรุปเป็นตารางเปรียบเทียบกับวิธีที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนดไว้ ได้ดังตารางต่อไปนี้

¹ จากการสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่เกี่ยวข้องและจากการรวบรวมจากเอกสารแฟ้มลูกหนี้รายตัวของธนาคารนครหลวง จำกัด (มหาชน)

ตารางที่ 3.1

สรุปวิธีการที่ธนาคารนครหลวงไทย นำมาใช้
เปรียบเทียบกับวิธีที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนดไว้

ธนาคารแห่งประเทศไทย	ธนาคารนครหลวงไทย	ร้อยละ
1. ลดเงินต้นและ/หรือดอกเบี้ยค้างรับ	1. ลดเงินต้นและ/หรือดอกเบี้ยค้างรับ	70-80
2. ลดอัตราดอกเบี้ยในสัญญาปรับปรุงโครงสร้างหนี้	2. ลดอัตราดอกเบี้ยในสัญญาปรับปรุงโครงสร้างหนี้	60-80
3. แปลงหนี้เป็นทุน	3. แปลงหนี้เป็นทุน	10-20
4. ขยายระยะเวลาชำระหนี้	4. ขยายระยะเวลาชำระหนี้	70-80
5. ปรับหนี้ระยะสั้นเป็นหนี้ระยะยาว	5. ปรับหนี้ระยะสั้นเป็นหนี้ระยะยาว	10-20
6. ให้ระยะเวลาปลอดหนี้(grace period) เงินต้นและ/หรือดอกเบี้ย	6. ให้ระยะเวลาปลอดหนี้(grace period) เงินต้นและ/หรือดอกเบี้ย	10-20
7. การรับโอนสินทรัพย์ที่เป็นหลักประกัน เพื่อตีโอนชำระหนี้	7. การรับโอนสินทรัพย์ที่เป็นหลักประกัน เพื่อตีโอนชำระหนี้	10-20
8. การรับโอนสินทรัพย์ที่ไม่ใช่หลักประกัน เพื่อตีโอนชำระหนี้	8. การรับโอนสินทรัพย์ที่ไม่ใช่หลักประกัน เพื่อตีโอนชำระหนี้	10-20
9. การรับโอนสินทรัพย์เพื่อการชำระหนี้ โดยให้สิทธิลูกหนี้ซื้อคืนได้ในเวลาที่ตกลง	9. การรับโอนสินทรัพย์เพื่อการชำระหนี้ โดยให้สิทธิลูกหนี้ซื้อคืนได้ในเวลาที่ตกลง	10-20

ที่มา: ธนาคารแห่งประเทศไทย

ธนาคารนครหลวงไทย จำกัด(มหาชน)
จากการสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง

จากตารางสรุปได้ว่าวิธีที่ธนาคารนครหลวงฯ นิยมใช้มากที่สุดคือ ลดเงินเดือนและ/หรือ ดอกเบี้ยค้างรับ, การลดอัตราดอกเบี้ยในสัญญาปรับปรุงโครงสร้างหนี้ และการขยายระยะเวลาชำระหนี้ โดยทั้ง 3 วิธีนี้² จะเป็นวิธีที่ช่วยผ่อนคลายภาวะความตึงเครียดทางการเงิน ซึ่งจะช่วยให้ลูกหนี้สามารถชำระหนี้ได้ตรงตามเงื่อนไขในสัญญาปรับปรุงโครงสร้างหนี้

ทั้งนี้วิธีการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ที่เหลือที่ธนาคารนครหลวงฯ ไทย ไม่นิยมนำมาใช้ในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นให้กับลูกหนี้สินเชื่อส่วนบุคคลหรือลูกหนี้สินเชื่อที่นำมาเป็นกรณีศึกษานั้น สามารถอธิบายสาเหตุได้ดังนี้³

การแปลงหนี้เป็นทุน เนื่องจากวิธีการดังกล่าว ธนาคารจะรับพิจารณาก็คต่อเมื่อเป็นลูกหนี้ที่เป็นเจ้าของกิจการ และคาดว่ากิจการนั้นยังสามารถดำเนินกิจการต่อไปได้ แต่ในการศึกษาในครั้งนี้ เป็นการศึกษาลูกหนี้สินเชื่อส่วนบุคคล ดังนั้นวิธีการดังกล่าวจึงไม่นิยมนำมาแก้ไขปัญหาให้กับลูกหนี้ได้ เพราะวิธีการดังกล่าวจะนิยมนำมาใช้กับลูกหนี้ที่มีวงเงินสูงและมีหนี้หลายแห่ง และเป็นเจ้าของกิจการขนาดใหญ่ แต่ในปัจจุบันประสบปัญหาทางการเงิน ไม่สามารถผ่อนชำระหนี้คืนธนาคารได้ ซึ่งการแปลงหนี้เป็นทุนนั้น ในขณะเดียวกันธนาคารผู้เป็นเจ้าของหนี้ที่มีหน้าที่ต้องรับชำระหนี้ เมื่อลูกหนี้แจ้งความประสงค์ต้องการแปลงหนี้เป็นทุน ธนาคารต้องพิจารณาว่า ลูกหนี้ที่ขอแปลงหนี้เป็นทุนนั้น ปัจจุบันดำเนินกิจการอะไร โอกาสที่กิจการจะดำเนินกิจการต่อไปในอนาคตมีมากน้อยขนาดไหน ดังนั้นธนาคารจึงไม่นิยมใช้วิธีนี้ก็เพราะว่าธนาคารไม่สามารถควบคุมกิจการของลูกหนี้ได้ เป็นได้เพียงผู้ถือหุ้นเพียงอย่างเดียวเท่านั้น

ปรับหนี้ระยะสั้นเป็นหนี้ระยะยาว วิธีนี้ส่วนใหญ่จะนิยมใช้กับลูกหนี้ประเภท O/D (Over Draft) หรือที่เรียกกันว่า ลูกหนี้วงเงินเบิกเกินบัญชี เพราะการปรับหนี้ระยะสั้นเป็นหนี้ระยะยาวนั้น จะกระทำเมื่อลูกหนี้ที่มีเงินกู้ O/D ไม่สามารถชำระหนี้คืนธนาคารได้ในขณะนั้น ดังนั้นเพื่อเป็นการผ่อนหนักให้เป็นเบาแก่ลูกหนี้ ธนาคารจึงได้นำวิธีการดังกล่าวมาช่วยเหลือลูกหนี้ โดยการ

² ที่มา: รายงานประจำปี 2543 ธนาคารแห่งประเทศไทย 2543, สายปรับปรุงโครงสร้างหนี้ธนาคารแห่งประเทศไทย

³ จากการสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานและระเบียบปฏิบัติ

ปรับวงเงินกู้ O/D ให้เป็นวงเงินกู้บุคคลธรรมดา หรือนิติบุคคล ซึ่งการปรับดังกล่าวจะช่วยให้ลูกหนี้มีภาระที่ต้องผ่อนชำระในแต่ละเดือนลดน้อยลง เพราะเมื่อมีการขยายระยะเวลาออกไป จำนวนเงินที่ต้องผ่อนชำระในแต่ละเดือนก็จะลดน้อยลง ซึ่งวิธีการดังกล่าวจะสามารถแก้ไขปัญหาให้ลูกหนี้ได้ในระดับหนึ่ง

กรณีการรับโอนสินทรัพย์ที่เป็นหลักประกัน เพื่อตีโอนชำระหนี้ เนื่องจากวิธีการดังกล่าว เมื่อธนาคารรับพิจารณารับโอนทรัพย์สินที่เป็นหลักประกันของลูกหนี้เพื่อตีโอนชำระหนี้แล้วนั้น ธนาคารจะมีค่าใช้จ่ายในการดูแลรักษา ซ่อมแซม อีกทั้งยังมีการกำหนดระยะเวลาที่ธนาคารต้องดำเนินการขายทรัพย์สินที่รับโอนให้ได้ภายในกำหนดระยะเวลา 5 ปี ซึ่งถ้าหากเกินระยะเวลาที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนด ธนาคารจะต้องถูกปรับตามเกณฑ์ที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนด ดังนั้นวิธีการดังกล่าวธนาคารนครหลวงไทยจึงไม่นิยมนำมาเป็นวิธีการที่ใช้แก้ไขปัญหาให้กับลูกหนี้

ดังนั้นจากรายละเอียดที่ได้กล่าวมาทั้งหมดจึงเกิดเป็นกรณีศึกษาขึ้น โดยกรณีศึกษาที่นำมาเป็นตัวอย่างในที่นี้จะเน้นกรณีการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ครั้งที่ 2 ที่ธนาคารนครหลวงไทยนิยมใช้มากที่สุด 3 วิธีคือ

1. วิธีการลดอัตราการผ่อนชำระต่อเดือนให้ลดน้อยลง
2. วิธีการลดอัตราดอกเบี้ย (ในที่นี้คือดอกเบี้ยปรับ)
3. ขยายระยะเวลาชำระหนี้

อีกทั้งกรณีศึกษาที่นำมาพิจารณายังเป็น ตัวอย่างของการแก้ปัญหาของลูกหนี้ที่มีปัญหาการค้างชำระหนี้หรือลูกหนี้ที่ไม่สามารถปฏิบัติตามเงื่อนไขในสัญญาปรับปรุงโครงสร้างหนี้ของลูกหนี้สินเชื่อส่วนบุคคล ของธนาคารนครหลวงไทย จำกัด (มหาชน) ซึ่งลูกหนี้ที่นำมาศึกษามีลักษณะดังนี้คือ

3.2 กรณีศึกษา

3.2.1 กรณีศึกษาที่หนึ่ง: การปรับปรุงโครงสร้างหนี้ โดยวิธีการลดอัตราดอกเบี้ยชำระต่อเดือนให้ลดน้อยลง โดยวิธีนี้จะนิยมใช้กับลูกหนี้ที่ไม่สามารถผ่อนชำระหนี้ตามเงื่อนไขเดิมที่ธนาคารกำหนดได้ สาเหตุที่นั้นอาจเนื่องมาจาก ความสามารถในการชำระหนี้ลดลง หรืออาจเกิดจากภาระค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้น หรือแม้แต่ลูกหนี้เกิดการว่างงาน เป็นต้น โดยวิธีการดังกล่าว จะช่วยให้ลูกหนี้สามารถผ่อนชำระหนี้ต่อไปได้สักระยะหนึ่ง แต่เมื่อค่าวงมมีการปรับเพิ่มขึ้นตามที่ธนาคารกำหนดไว้ แล้วลูกหนี้ไม่สามารถผ่อนชำระได้ การแก้ไขปัญหานี้ค้างชำระก็จะเกิดขึ้นอีกครั้ง ซึ่งวิธีการดังกล่าว ถึงแม้ว่าจะเป็น การช่วยเหลือลูกหนี้ในระยะเวลาที่สั้นก็ตาม แต่วิธีการดังกล่าวเป็นวิธีการที่ลูกหนี้แจ้งความประสงค์ต่อธนาคาร อีกทั้งไม่ขัดต่อหลักเกณฑ์ที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนดไว้ ดังกรณีลูกหนี้รายดังต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 1

นางสาว A อายุ 33 ปี ปัจจุบันประกอบอาชีพ จำหน่ายอาหารปลาสวยงามในลักษณะค้าส่ง โดยการนำอาหารปลาที่ซื้อมาทำการผสมใหม่กับอาหารปลาบางชนิดตามสูตร พร้อมทั้งนำมาบรรจุภัณฑ์ และนำออกขายส่งตามร้านค้าทั่วไป และเนื่องจากในปัจจุบันมีคู่แข่งทางการมากขึ้น ทำให้ยอดขายการจำหน่ายลดลง รายได้จึงลดลง จนในที่สุดต้องปิดกิจการไป ทำให้ลูกหนี้ไม่มีรายได้เพียงพอที่จะสามารถชำระหนี้คืนธนาคารตามเงื่อนไขที่กำหนดได้ จึงเกิดวงค้ำชำระติดต่อกัน 3 งวด กลายเป็นหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้

ประวัติการติดต่อธนาคารที่ผ่านมา

7 พฤศจิกายน 2543 ได้รับอนุมัติวงเงินกู้สินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัยจำนวน 4.20 ล้านบาท อัตราดอกเบี้ยคงที่ 1 ปี 3.25% ต่อปี, ปีที่ 2 คิด 4.50 % ต่อปี หลังจากนั้นคิดอัตราดอกเบี้ย MLR - 1.00% ต่อปี ผ่อนชำระคืนเงินต้นพร้อมดอกเบี้ยเป็นรายเดือนๆละไม่ต่ำกว่า 26,500.-บาท ระยะเวลา 20 ปี

ปัญหาที่ผ่านมา

ลูกหนี้รายนี้ตั้งแต่ได้รับอนุมัติวงเงินกู้ไป มีการผ่อนชำระเป็นปกติมาโดยตลอด จนกระทั่งกลางปี 2549 ลูกหนี้ประสบปัญหาทางด้านธุรกิจ เนื่องจากมีคู่แข่งทางการค้ามากขึ้น อีกทั้งต้นทุนสินค้าก็เพิ่มสูงขึ้น จึงทำให้ลูกหนี้ขาดสภาพคล่องทางการเงิน ไม่สามารถชำระหนี้คืนธนาคารได้ เกิดงวดค้างชำระสะสม เกิน 3 เดือน และกลายเป็นลูกหนี้ที่มีปัญหา ลูกหนี้จึงได้ติดต่อเจ้าหน้าที่ขอเจรจาปรับปรุงโครงสร้างหนี้

แนวทางในการแก้ไขปัญหา

ภายหลังจากที่ได้มีเจรจากับลูกหนี้ทำให้ทราบถึงปัญหาและสาเหตุที่ทำให้ลูกหนี้ไม่สามารถชำระหนี้คืนธนาคารได้ และเมื่อพิจารณาถึงสาเหตุของปัญหาจากการสัมภาษณ์ลูกหนี้ จึงทำให้มีการเสนอแนวทางในการปรับปรุงโครงสร้างหนี้เพื่อเสนอขออนุมัติจากผู้ที่มีอำนาจในการพิจารณาอนุมัติต่อไป ซึ่งลูกหนี้รายดังกล่าวพร้อมให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี จากการเจรจากับลูกหนี้เป็นตามกรอบของธนาคารแห่งประเทศไทย การพิจารณาความสามารถของลูกหนี้รายนี้ทำให้ทราบถึงแนวทางและความสามารถที่จะชำระหนี้คืนธนาคารของลูกหนี้รายดังกล่าวได้เป็นอย่างดี

การปรับปรุงโครงสร้างหนี้ครั้งที่ 1 เมื่อวันที่ 3 กรกฎาคม 2549 โดยมีเงื่อนไขดังนี้

1. ระยะเวลาชำระหนี้เสร็จสิ้นภายในเดือนกันยายน 2566
2. อัตราดอกเบี้ย MLR ต่อปี
3. เงื่อนไขการผ่อนชำระเป็นดังนี้

เดือน/ปี	ค่างวด	เงื่อนไขการตัดชำระ
ปีที่ 1	20,000	จัดสรรชำระดอกเบี้ยใหม่และเงินต้นตามลำดับ
ปีที่ 2-3	25,000	ชำระดอกเบี้ยใหม่และเงินต้น จำนวน 20,000 บาท ส่วนที่เหลือจำนวน 5,000 บาท ชำระดอกเบี้ยตั้งพัก
ปีที่ 3-5	30,000	จัดสรรชำระดอกเบี้ยใหม่และเงินต้นจำนวน 25,000 บาท ส่วนที่เหลือจำนวน 5,000 บาท ชำระดอกเบี้ยตั้งพัก
ปีที่ 6	31,000	จัดสรรชำระดอกเบี้ยใหม่และเงินต้นจำนวน 25,000 บาท ส่วนที่เหลือจำนวน 6,000 บาท ชำระดอกเบี้ยตั้งพัก

4. เริ่มชำระงวดแรกสิ้นเดือนสิงหาคม 2549 เป็นต้นไป

5. ลดดอกเบี้ยปรับที่เกิดขึ้นทั้งจำนวน เมื่อลูกหนี้ชำระหนี้เสร็จสิ้นโดยไม่ผิดเงื่อนไข

หลังจากที่ได้รับอนุมัติปรับปรุงโครงสร้างหนี้ครั้งที่ 1 เมื่อเวลาผ่านไป 2 ปี ลูกหนี้ก็ประสบปัญหา ไม่สามารถผ่อนชำระหนี้ได้ตามเงื่อนไขในสัญญาปรับปรุงโครงสร้างหนี้ เนื่องจากลูกค้าภายในประเทศมีการสั่งซื้อจำนวนน้อยลง การค้าขายอุปกรณ์เลี้ยงปลา ที่สั่งซื้อจากประเทศจีน นำเข้ามาขาย ถูกคู่แข่งขนานสินค้าที่หนีภาษี เข้ามาขายโดยลดราคาถูกกว่า จึงขาดทุนในกิจการไปเป็นจำนวน ห้าแสนบาท และบิดาของลูกหนี้ได้ป่วยเป็นโรคหัวใจและความดัน ต้องเข้ารับการรักษาที่โรงพยาบาล และในระยะเวลาขณะนั้น เกิดอาการเครียด เนื่องด้วยภาวะเศรษฐกิจที่ฝืดเคือง การค้าที่ดำเนินอยู่ประสบภาวะไม่ราบรื่นดังก่อน เป็นเหตุให้การผ่อนชำระตามสัญญาล่าช้า ปัจจุบันลูกหนี้ค้าขายอาหารเลี้ยงปลาสวยงามและนํ้ายารักษานํ้าเลี้ยงปลา และรักษาปลาไม่ให้เป็นแผลและโรค โดยผลิตส่งตามร้านค้าใน กรุงเทพฯและต่างจังหวัด และบิดาได้รับการรักษาอาการดีขึ้นแล้ว ปัจจุบันบิดามีรายได้จากการดูแลตลาด อตก.เปิดใหม่ที่จังหวัดนนทบุรี ได้รับค่าตอบแทนเดือนละ 15,000 บาท ทำให้พอมีรายได้ที่จะชำระหนี้คืนธนาคารได้ ลูกหนี้จึงได้ติดต่อเจ้าหน้าที่ขอเจรจาแก้ไขหนี้อีกครั้ง

การปรับปรุงโครงสร้างหนี้ครั้งที่ 2 เมื่อวันที่ 3 ตุลาคม 2551 โดยมีเงื่อนไขดังนี้

1. ระยะเวลาชำระหนี้เสร็จสิ้นภายในเดือนกันยายน 2566
2. อัตราดอกเบี้ย MLR ต่อปี
3. เงื่อนไขการผ่อนชำระเป็นดังนี้

เดือน/ปี	ค่างวด	เงื่อนไขการตัดชำระ
ปีที่ 1	15,000	จัดสรรชำระดอกเบี้ยใหม่และเงินต้นตามลำดับ
ปีที่ 2-3	20,000	ชำระดอกเบี้ยใหม่และเงินต้น จำนวน 15,000 บาท ส่วนที่เหลือจำนวน 5,000 บาท ชำระดอกเบี้ยตั้งพักและดอกเบี้ยปรับ
ปีที่ 3-5	25,000	จัดสรรชำระดอกเบี้ยใหม่และเงินต้นจำนวน 20,000 บาท ส่วนที่เหลือจำนวน 5,000 บาท ชำระดอกเบี้ยตั้งพักและดอกเบี้ยปรับตามลำดับ
ปีที่ 6	30,000	จัดสรรชำระดอกเบี้ยใหม่และเงินต้นจำนวน 25,000 บาท ส่วนที่เหลือจำนวน 5,000 บาท ชำระดอกเบี้ยตั้งพักและดอกเบี้ยปรับตามลำดับ

4. ดอกเบี้ย 2 และดอกเบี้ยปรับ จำนวนรวม 883,900.24 บาท ให้ตั้งพักไว้ เริ่มชำระตั้งแต่เดือน ตุลาคม 2554 เป็นต้นไป ตามเงื่อนไขดังกล่าวข้างต้น

5. ให้ลูกหนี้ชำระค่าเบี้ยประกัน(หลักประกัน) ทุกปี จนกว่าจะชำระหนี้เสร็จสิ้น

6. หากผิดนัดชำระหนี้ไม่ว่ากรณีใดกรณีหนึ่งถือว่าลูกหนี้ผิดนัดทั้งหมด ให้ยกเลิกเงื่อนไขการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ และคิดอัตราดอกเบี้ยสูงสุดตามประกาศธนาคารฯ นับตั้งแต่วันที่ผิดนัดชำระหนี้เป็นต้นไป และให้สาขาดำเนินการจัดส่งฝ่ายนิติการเพื่อดำเนินการตามขั้นตอนกฎหมายต่อไป

ความสามารถในการชำระหนี้

การพิจารณาความสามารถของลูกหนี้รายนี้ ธนาคารได้จัดทำประมาณการรายได้-ค่าใช้จ่าย ซึ่งเป็นการวิเคราะห์ถึงแนวโน้มของรายได้ของลูกหนี้ ประมาณการรายได้-ค่าใช้จ่ายต่อเดือน

หน่วย: บาท

รายได้

รายได้จากการขายอาหาร+ยาเวชภัณฑ์+ยารักษาปลา	73,000
รายได้จากบิดา	15,000
รวมรายได้ของทั้งสองคน	88,000

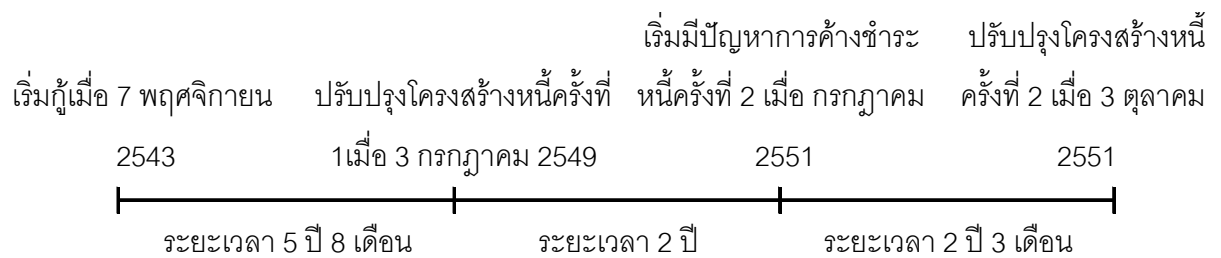
รายจ่าย

ต้นทุน	32,850
ค่าไฟฟ้า-ประปา-โทรศัพท์	6,000
ค่าใช้จ่ายส่วนตัว	10,000
ค่าใช้จ่ายอื่นๆ	10,000
ชำระหนี้คืนธนาคารในครั้งนี้	25,000
รวมรายจ่าย	<u>83,850</u>
รายได้คงเหลือสุทธิ	<u>4,150</u>

จากรายละเอียดของลูกหนี้ที่นำมาศึกษากรณีที่ 1 ตัวอย่างที่ 1 นั้น สามารถสรุปให้เห็นได้ชัดเจนยิ่งขึ้นได้ดังนี้ภาพที่ 3.1

ภาพที่ 3.1

แสดงรายละเอียดของลูกหนี้กรณีศึกษาที่ 1 ตัวอย่างที่ 1



ตารางที่ 3.2

เปรียบเทียบเงื่อนไขการอนุมัติตั้งแต่อนุมัติวงเงินกู้ , อนุมัติปรับปรุงโครงสร้างหนี้ครั้งที่ 1 จนกระทั่งการอนุมัติปรับปรุงโครงสร้างหนี้ครั้งที่ 2 กรณีศึกษาที่ 1 ตัวอย่างที่ 1

อนุมัติวงเงินกู้	อนุมัติปรับปรุงโครงสร้างหนี้ครั้งที่ 1	สัดส่วนค่างวดต่อ รายได้ (ครั้งที่ 1)	อนุมัติปรับปรุงโครงสร้างหนี้ครั้งที่ 2	สัดส่วนค่างวดต่อ รายได้ (ครั้งที่ 2)
1. อัตราดอกเบี้ยคงที่ 1 ปีแรกคิด 3.25 % ต่อปี ,ปีที่ 2 คิด 4.50 % ต่อปี หลังจากนั้นคิดอัตราดอกเบี้ย MLR-1.00 % ต่อปี	1.อัตราดอกเบี้ย MLR ต่อปี	-	1.อัตราดอกเบี้ย MLR ต่อปี	-
2. ผ่อนชำระเงินต้นพร้อมดอกเบี้ยไม่น้อยกว่าเดือนละ 26,500	2. เงื่อนไขการผ่อนชำระเป็นดังนี้	-	2. เงื่อนไขการผ่อนชำระเป็นดังนี้	-
-	-ปีที่ 1 ผ่อนชำระเดือนละ 20,000.- บาท	22.73	-ปีที่ 1 ผ่อนชำระเดือนละ 15,000.- บาท	17.05
-	-ปีที่ 2-3 ผ่อนชำระเดือนละ 25,000.- บาท	28.41	-ปีที่ 2-3 ผ่อนชำระเดือนละ 20,000.- บาท	22.73
-	-ปีที่ 4-5 ผ่อนชำระเดือนละ 30,000.- บาท	34.09	-ปีที่ 4-5 เป็นต้นไปผ่อนชำระ เดือนละ 25,000.- บาท	28.41
-	-ปีที่ 6 เป็นต้นไปผ่อนชำระเดือน ละ 31,000.- บาท	35.23	-ปีที่ 4-5 เป็นต้นไปผ่อนชำระ เดือนละ 30,000.- บาท	34.09
3. ระยะเวลากู้ 20 ปี	3. ระยะเวลากู้เท่าเดิม		3. ระยะเวลากู้เท่าเดิม	

จากตารางที่ 3.2 เป็นการสรุปเงื่อนไขของลูกหนี้กรณีศึกษาที่ 1 ที่ได้รับอนุมัติปรับปรุงโครงสร้างหนี้ครั้งที่ 1 และครั้งที่ 2 ซึ่งจากตารางจะเห็นได้ว่าเงื่อนไขการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ทั้ง 2 ครั้งนั้น มีความใกล้เคียงกันค่อนข้างมาก ซึ่งจากตารางจะเห็นว่า สัดส่วนในการผ่อนชำระในแต่ละ

เดือนของการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ครั้งที่ 1 จะมีสัดส่วนที่สูงกว่าการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ในครั้งที่ 2 นั่นก็เป็นเพราะว่าเมื่อการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ครั้งที่ 1 โดยการลดงวดผ่อนชำระให้น้อยลงแล้ว แต่ลูกหนี้ก็ยังประสบปัญหาทางการเงิน ไม่สามารถผ่อนชำระหนี้ตามเงื่อนไขในสัญญาปรับปรุงโครงสร้างหนี้ได้ จึงเกิดปัญหาหนี้ค้างชำระ ต่อมาเมื่อการเจรจาและตกลงแก้ไขปัญหานี้ที่ค้างชำระด้วยการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ที่ 2 โดยการลดงวดผ่อนชำระลงอีก ดังนั้นค่างวดที่ลดลงในการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ในครั้งที่ 2 จึงมีสัดส่วนที่น้อยกว่าการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ในครั้งที่ 1 ซึ่งการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ด้วยวิธีการลดงวดผ่อนชำระให้น้อยลง จึงเป็นอีกวิธีที่ธนาคารนครหลวงไทย นิยมนำมาแก้ไขปัญหาให้ลูกหนี้ที่มีปัญหาทางการเงิน หรือลูกหนี้ที่มีความสามารถในการผ่อนชำระลดน้อยลง

ตัวอย่างที่ 2

ประวัติลูกหนี้

นาย B อายุ 35 ปี เดิมทำงานที่โซว์รูมเบนท์ ประมาณ 9 ปี ปัจจุบันเป็นเจ้าของกิจการอยู่หอรถเบนท์ เปิดดำเนินการประมาณ 1 ปี อีกทั้งเป็นนายหน้าขายประกันชีวิต AIA

นาง A อายุ 34 ปี ปัจจุบันประกอบกิจการเป็นนายหน้าขายประกันชีวิต AIA

นางสาว C อายุ 27 ปี ปัจจุบันเป็นเจ้าของกิจการโรงเรียนสอนเสริมสวยและตัดเสื้อผ้า

ประวัติการติดต่อธนาคารที่ผ่านมา

25 มิถุนายน 2546 ได้รับอนุมัติสินเชื่อเคหะนครหลวงไทย วงเงิน 5,000,000.- บาท โดยคิดอัตราดอกเบี้ยคงที่ 2 ปีแรกคิด 2.80% ต่อปี หลังจากนั้นคิดอัตราดอกเบี้ย MLR-1% ต่อปี ผ่อนชำระเงินต้นพร้อมดอกเบี้ยไม่ต่ำกว่าเดือนละ 30,000.- บาท ระยะเวลา 30 ปี

ปัญหาที่ผ่านมา

ลูกหนี้ประสบปัญหาทางการเงิน เนื่องจาก B คลอดลูก ทำให้ในช่วง 3 เดือนที่ผ่านมาไม่สามารถออกขายประกัน อีกทั้งกิจการอยู่ซ่อมรถที่ทำอยู่มีรถเข้าใช้บริการน้อย ทำให้รายได้ที่ได้รับลดน้อยลง จึงไม่สามารถผ่อนชำระค่างวดตามที่ธนาคารฯกำหนดได้ กลายเป็นลูกหนี้ที่มีปัญหาการค้างชำระ

แนวทางในการแก้ไขปัญหา

การปรับปรุงโครงสร้างหนี้ครั้งที่ 1 เมื่อวันที่ 22 มกราคม 2547 โดยมีเงื่อนไขดังนี้

1. ปรับอัตราดอกเบี้ยจาก ผิดนัด เป็นปกติ นับตั้งแต่วันที่อนุมัติ
2. ยกเว้นดอกเบี้ยปรับ(Penalty) ที่ค้างอยู่ในระบบทั้งจำนวน จนถึงวันอนุมัติ หากลูกหนี้สามารถปฏิบัติตามเงื่อนไขครบ 2 ปี (ทั้งนี้หากลูกหนี้ไม่สามารถปฏิบัติตามเงื่อนไขให้คิดอัตราดอกเบี้ยสูงสุดตามระเบียบธนาคารฯ)
3. ดอกเบี้ยพัก(L/C B4 Restructur) จำนวน 99,636.57 ให้ตั้งพักไว้ 2 ปี เริ่มชำระ ณ เดือน ตุลาคม 2549
4. เปลี่ยนการผ่อนชำระค่างวดจากเดือนละ 30,000.- บาท เป็นเดือนละ 20,000.- บาทระยะเวลา 2 ปี(เริ่ม ต.ค. 47-ก.ย.49) หลังจากนั้นผ่อนชำระค่างวดเดือนละ 36,000.- บาทตลอดอายุสัญญา จนกว่าจะชำระหนี้เสร็จสิ้น
5. กำหนดให้ชำระค่างวดครั้งต่อไปสิ้นเดือนตุลาคม 2547
6. ให้จัดทำบันทึกต่อท้ายฯข้างต้นภายใน 30 วัน นับตั้งแต่วันที่อนุมัติ หากลูกหนี้ไม่ลงนามในบันทึกต่อท้ายฯภายในระยะเวลาที่กำหนด ให้ยกเลิกหนังสืออนุมัติฉบับนี้
7. เงื่อนไขอื่น และหลักประกันคงตามสัญญาเดิม

หลังจากที่ได้รับอนุมัติปรับปรุงโครงสร้างหนี้ครั้งที่ 1 เป็นระยะเวลา 1 ปี 5 เดือน ลูกหนี้ก็ประสบปัญหา ไม่สามารถผ่อนชำระหนี้ได้ตามเงื่อนไขในสัญญาปรับปรุงโครงสร้างหนี้ เนื่องจากลูกหนี้ประสบปัญหาทางการเงิน เนื่องจากกิจการอยู่ซ่อมรถที่ทำอยู่มีรถเข้าใช้บริการน้อย ทำให้รายได้ที่ได้รับลดน้อยลงตามไปด้วย อีกทั้งคุณ B ไม่มีรายได้จากการเป็นแท่นจำหน่าย

ประกันชีวิต(ไม่สามารถขายประกันชีวิตได้)ทำให้ลูกหนี้ต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นทั้งหมด (ปัจจุบันลูกหนี้มีภาระในการเลี้ยงดูบุตรเพิ่มขึ้นและยังมีหนี้บัตรเครดิต) จึงไม่สามารถผ่อนชำระ ค่างวดตามที่ธนาคารกำหนดได้ เป็นสาเหตุทำให้ค้างชำระค่างวดเกิน เกิดงวดค้างชำระสะสม เกิน 3 เดือน และกลายเป็นลูกหนี้ที่มีปัญหา ลูกหนี้จึงได้ติดต่อเจ้าหน้าที่ขอเจรจาปรับปรุง โครงสร้างหนี้อีกครั้ง

การปรับปรุงโครงสร้างหนี้ครั้งที่ 2 เมื่อวันที่ 30 กันยายน 2548 โดยมีเงื่อนไขดังนี้

1. อัตราดอกเบี้ยจาก ผิดนัด เป็นปกติ นับตั้งแต่วันที่อนุมัติ
2. ให้ชำระเบี้ยปรับ(Penalty) ที่ค้างในระบบ จำนวน 120,000 บาท โดยกำหนดให้ ลูกหนี้ทยอยชำระไม่ต่ำกว่าเดือนละ 5,000.- บาท (เริ่ม ต.ค. 49เป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จสิ้น) ส่วนที่เหลือยกเว้นให้หากลูกหนี้สามารถปฏิบัติตามเงื่อนไขตลอดอายุสัญญา (กรณีลูกหนี้ไม่สามารถปฏิบัติตามเงื่อนไขการผ่อนปรนเงื่อนไขการชำระหนี้ได้ให้ถือว่าลูกหนี้ผิดนัดทั้งจำนวนและให้ยกเลิกเงื่อนไขการผ่อนชำระหนี้ โดยให้ลูกหนี้รับผิดชอบเต็มตามภาระหนี้เดิมเสมือนหนึ่งไม่มีการ ผ่อนปรนเงื่อนไขการชำระหนี้และให้คิดดอกเบี้ยในอัตราผิดนัด นับตั้งแต่วันที่ผิดนัดตามสัญญา เดิมเป็นต้นไป)
3. ยกเลิกดอกเบี้ยปรับทั้งจำนวน (L/C B4 จำนวน 241,911.01) ให้มีผลในงวดสุดท้ายเมื่อลูกหนี้ชำระหนี้ได้เสร็จสิ้นตามเงื่อนไขครบถ้วนแล้ว
4. เปลี่ยนแปลงค่างวดการผ่อนชำระจากเดิม เป็นดังนี้
-ปีที่ 1-2 ผ่อนชำระไม่ต่ำกว่าเดือนละ 15,000.- บาท (เริ่ม ต.ค.48- ก.ย.49)
-ปีที่ 3 เป็นต้นไปผ่อนชำระไม่ต่ำกว่าเดือนละ 30,000- บาท ตลอดอายุสัญญาจนกว่า จะชำระหนี้เป็นการเสร็จสิ้น (เริ่ม ต.ค.49 เป็นต้นไป) โดยจัดสรรเงินที่ชำระ เป็นดังนี้ 5,000.- บาท ชำระดอกเบี้ยปรับที่เกิดขึ้นใหม่ Penalty(ณ 31/5/48 จำนวน 119,247.33 บาท) จนกว่าจะเสร็จสิ้น ส่วนที่เหลือชำระดอกเบี้ยและเงินต้นตามลำดับ
5. กำหนดให้ตัดบัญชี Suspense จำนวน 65,000.- บาท เพื่อชำระบัญชีเงินกู้เลขที่ 0135003010090 ในวันอนุมัติ
6. กำหนดให้ชำระค่างวดครั้งต่อไปสิ้นเดือนตุลาคม 2548
7. ให้จัดทำบันทึกต่อท้ายฯข้างต้นภายใน 30 วัน นับตั้งแต่วันที่อนุมัติ หากลูกหนี้ไม่ ลงนามในบันทึกต่อท้ายฯภายในระยะเวลาที่กำหนด ให้ยกเลิกหนังสืออนุมัติฉบับนี้
8. เงื่อนไขอื่น และหลักประกันคงตามสัญญาเดิม

ความสามารถในการชำระหนี้

รายได้

รายได้จากกิจการ 320,000

รวมรายได้ 320,000

รายจ่าย

ต้นทุนอะไหล่ 157,000

ค่าเช่าพื้นที่ทำอยู่ 16,000

เงินเดือนพนักงาน 34,000

ค่าไฟฟ้า 8,000

ค่าใช้จ่ายครอบครัว 45,000

ค่าใช้จ่ายบุตร 8,000

ค่าใช้จ่ายอื่นๆ 30,000

ค่าทดแทนการ 20,000

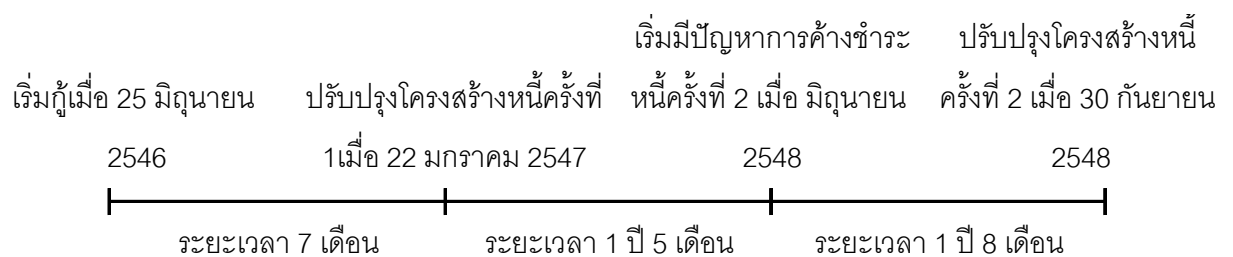
รวมรายจ่าย 318,000

รายได้คงเหลือสุทธิ 2,000

จากรายละเอียดของลูกหนี้ที่นำมาศึกษากรณีที่ 1 ตัวอย่างที่ 2 นั้น สามารถสรุปให้เห็นได้ชัดเจนยิ่งขึ้นได้ดังนี้ 3.2

ภาพที่ 3.2

แสดงรายละเอียดของลูกหนี้กรณีศึกษาที่ 1 ตัวอย่างที่ 2



ตารางที่ 3.3

เปรียบเทียบเงื่อนไขการอนุมัติตั้งแต่อนุมัติวงเงินกู้ , อนุมัติปรับปรุงโครงสร้างหนี้ครั้งที่ 1
จนกระทั่งการอนุมัติปรับปรุงโครงสร้างหนี้ครั้งที่ 2 กรณีศึกษาที่ 1 ตัวอย่างที่ 2

อนุมัติวงเงินกู้	อนุมัติปรับปรุงโครงสร้างหนี้ครั้งที่ 1	สัดส่วนค่างวดต่อ รายได้ (ครั้งที่ 1)	อนุมัติปรับปรุงโครงสร้างหนี้ครั้งที่ 2	สัดส่วนค่างวดต่อ รายได้(ครั้งที่ 2)
1. อัตราดอกเบี้ยคงที่ 2 ปีแรกคิด 2.80 % ต่อปีหลังจากนั้นคิดอัตราดอกเบี้ย MLR-1.00 % ต่อปี	1.อัตราดอกเบี้ย MLR ต่อปี	-	1.อัตราดอกเบี้ย MLR ต่อปี	-
2. ผ่อนชำระเงินต้นพร้อมดอกเบี้ยไม่น้อยกว่าเดือนละ 30,000.- บาท	2. เงื่อนไขการผ่อนชำระเป็นดังนี้	-	2. เงื่อนไขการผ่อนชำระเป็นดังนี้	-
-	-ปีที่ 1-2 ผ่อนชำระเดือนละ 20,000.- บาท	17.70	-ปีที่ 1-2 ผ่อนชำระเดือนละ 15,000.- บาท	13.27
-	-ปีที่ 3 เป็นต้นไปผ่อนชำระเดือนละ 36,000.- บาท	31.86	-ปีที่3 เป็นต้นไป ผ่อนชำระเดือนละ 30,000.- บาท	26.55
3. ระยะเวลากู้ 30 ปี	3. ระยะเวลากู้เท่าเดิม		3. ระยะเวลากู้เท่าเดิม	

จากตารางที่ 3.3 เป็นการสรุปเงื่อนไขของลูกหนี้กรณีศึกษาที่ 1 ที่ได้รับอนุมัติปรับปรุงโครงสร้างหนี้ครั้งที่ 1 และครั้งที่ 2 ซึ่งจากตารางจะเห็นได้ว่าเงื่อนไขการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ทั้ง 2 ครั้งนั้น มีความใกล้เคียงกันค่อนข้างมาก ซึ่งจากตารางจะเห็นว่า สัดส่วนในการผ่อนชำระในแต่ละเดือนของการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ครั้งที่ 1 จะมีสัดส่วนที่สูงกว่าการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ในครั้งที่ 2 นั่นก็เป็นเพราะว่าเมื่อการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ครั้งที่ 1 โดยการลดงวดผ่อนชำระให้น้อยลงแล้ว แต่ลูกหนี้ก็ยังประสบปัญหาทางการเงิน ไม่สามารถผ่อนชำระหนี้ตามเงื่อนไขในสัญญาปรับปรุงโครงสร้างหนี้ได้ จึงเกิดปัญหานี้ค้างชำระ ต่อมาเมื่อการเจรจาและตกลงแก้ไขปัญหานี้ที่ค้างชำระด้วยการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ที่ 2 โดยการลดงวดผ่อนชำระลงอีก ดังนั้นค่างวดที่ลดลง

ในการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ในครั้งนี้ 2 จึงมีสัดส่วนที่น้อยกว่าการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ในครั้งนี้ 1 ซึ่งการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ด้วยวิธีการลดวงผ่อนชำระให้น้อยลง จึงเป็นอีกวิธีที่ธนาคารนครหลวงไทย นิยมนำมาแก้ไขปัญหาให้ลูกหนี้ที่มีปัญหาทางการเงิน หรือลูกหนี้ที่มีความสามารถในการผ่อนชำระลดน้อยลง

3.2.2 การปรับปรุงโครงสร้างหนี้ โดยวิธีการลดอัตราดอกเบี้ย (ในที่นี้คือดอกเบี้ยปรับ)

ตัวอย่างที่ 1

ประวัติลูกหนี้

นางสาว A อายุ 31 ปี สถานที่ทำงานบริษัท จอห์นสัน คอนโทรล (ไทยแลนด์) จำกัด ประเภทธุรกิจให้บริการออกแบบและให้คำปรึกษา ระบบอาคารอัตโนมัติ ตำแหน่ง Service Sales Engineer

ประวัติการติดต่อธนาคาร

9 พฤศจิกายน 2549 ได้รับอนุมัติวงเงินกู้ยืมเคหะนครหลวงไทย วงเงิน 1,500,000.-บาท เพื่อซื้อที่อยู่อาศัย โดยมีเงื่อนไขอัตราดอกเบี้ยปีที่ 1 = 4.90 % , ปีที่ 2 = 5.50% , ปีที่ 3 = 6.0% หลังจากนั้นคิดอัตรา MLR-0.5% ต่อปี ตลอดอายุสัญญา ผ่อนชำระเดือนที่ 1-36 เท่ากับ 10,500.-บาท เดือนที่ 37 จนครบกำหนดสัญญา เท่ากับ 12,500.-บาท

ปัญหาที่ผ่านมา

ลูกหนี้รายนี้หลังได้รับอนุมัติวงเงินกู้เพื่อซื้อที่อยู่อาศัยสามารถผ่อนชำระหนี้ได้ตรงตามเงื่อนไขสม่ำเสมอทุกเดือน ซึ่งก่อนเกิดดอกเบี้ยในอัตราผิดนัด เจ้าหน้าที่ได้แจ้งให้ลูกหนี้ชำระค่างวดค้างจำนวน 2 งวด ภายในกำหนด แต่ลูกหนี้ขอชำระ 1 งวดก่อน ซึ่งยังอยู่ในระยะเวลาที่ผ่อนผัน แต่เนื่องจากเกินวันสิ้นเดือนระบบจึงไม่ตัดชำระหนี้เงินกู้อัตโนมัติ ต้องแจ้งให้เจ้าหน้าที่ดำเนินการตัดชำระโดยวิธี MANUAL แต่เนื่องจากเป็นวันหยุดทำการจึงไม่สามารถ

ดำเนินการได้ ทำให้มีงวดค้างสะสมเกินระยะเวลา ธนาคารฯจึงคิดดอกเบี้ยในอัตราผิดนัด ซึ่งจากการเจรจาถูกหนี้ไม่ได้มีเจตนาผิดนัดชำระ

แนวทางในการแก้ไขปัญหา

การปรับปรุงโครงสร้างหนี้ครั้งที่ 1 เมื่อวันที่ 6 สิงหาคม 2550 โดยมีเงื่อนไขดังนี้

1. ปรับอัตราดอกเบี้ยจากผิดนัด เป็น ปกติ จนถึงวันอนุมัติ
2. ยกเว้นเบี้ยปรับที่ค้างในระบบทั้งจำนวน จนถึงวันที่อนุมัติ หากปฏิบัติได้ตามเงื่อนไขตลอดอายุสัญญา (กรณีไม่สามารถปฏิบัติตามเงื่อนไขได้ถือว่าผิดนัดทั้งจำนวน และให้ยกเลิกเงื่อนไขการผ่อนปรนฯในครั้งนี้)
3. กำหนดชำระค่างวดครั้งต่อไปภายในสิ้นเดือนมิถุนายน 2550
4. เงื่อนไขอื่น และหลักประกันคงตามเดิมฯ

หลังจากที่ได้รับอนุมัติปรับปรุงโครงสร้างหนี้ครั้งที่ 1 เป็นระยะเวลา 6 เดือน ลูกหนี้ก็ยังไม่สามารถผ่อนชำระหนี้ได้ตามเงื่อนไขในสัญญาปรับปรุงโครงสร้างหนี้ เนื่องจากลูกหนี้ได้นำเงินจำนวนดังกล่าวไปชำระค่าเบี้ยประกันชีวิต จึงทำให้ช่วงที่ผ่านมาลูกหนี้ขาดสภาพคล่องชั่วคราว ทำให้ไม่สามารถชำระหนี้คืนธนาคารฯตามเงื่อนไขที่กำหนดได้ ธนาคารฯจึงคิดดอกเบี้ยในอัตราผิดนัด เกิดงวดค้างชำระสะสม เกิน 3 เดือน และกลายเป็นลูกหนี้ที่มีปัญหา ลูกหนี้จึงได้ติดต่อเจ้าหน้าที่ขอเจรจาปรับปรุงโครงสร้างหนี้อีกครั้ง

การปรับปรุงโครงสร้างหนี้ครั้งที่ 2 เมื่อวันที่ 13 พฤษภาคม 2551 โดยมีเงื่อนไขดังนี้

1. ปรับอัตราดอกเบี้ยจากผิดนัด เป็น ปกติ นับตั้งแต่วันที่ลงนาม
2. กำหนดให้ชำระดอกเบี้ยปรับ(Penalty)จำนวน 5,000.-บาท ส่วนที่เหลือยกเว้นให้ทั้งจำนวน จนถึงวันที่ลงนาม หากปฏิบัติได้ตามเงื่อนไขตลอดอายุสัญญา
3. กำหนดชำระค่างวดครั้งต่อไปภายในสิ้นเดือนพฤษภาคม 2551
4. ให้สาขาจัดทำบันทึกต่อท้ายสัญญาเงินกู้ ภายใน 30 วัน นับตั้งแต่วันที่อนุมัติ หากลูกหนี้ไม่มาลงนามภายในระยะเวลาที่กำหนดให้ยกเลิกหนังสืออนุมัติฉบับนี้
5. เงื่อนไขอื่น และหลักประกันคงตามเดิมฯ

ความสามารถในการชำระหนี้

รายได้

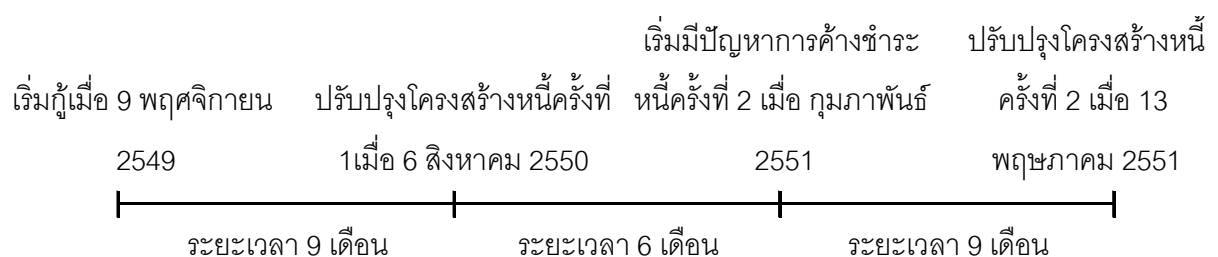
รายได้	47,000	
รวมรายได้		47,000
รายจ่าย		
ค่าใช้จ่ายครอบครัว	8,000	
ผ่อนชำระบัตรเครดิต	30,000	
ผ่อนชำระหนี้ค่านาคาร์ในครั้งนี้	8,000	
รวมรายจ่าย		<u>46,000</u>
รายได้คงเหลือสุทธิ		<u>1,000</u>

ซึ่งหลังจากที่ได้รับอนุมัติปรับปรุงโครงสร้างหนี้ครั้งที่ 2 ลูกหนี้ก็สามารถปฏิบัติตามเงื่อนไขได้ด้วยดีตลอดมาจนถึงปัจจุบัน

จากรายละเอียดของลูกหนี้ที่นำมาศึกษากรณีที่ 2 ตัวอย่างที่ 1 นั้น สามารถสรุปให้เห็นได้ชัดเจนยิ่งขึ้นได้ดังนี้ภาพที่ 3.3

ภาพที่ 3.3

แสดงรายละเอียดของลูกหนี้กรณีศึกษาที่ 2 ตัวอย่างที่ 1



ตารางที่ 3.4

เปรียบเทียบเงื่อนไขการอนุมัติตั้งแต่อนุมัติวงเงินกู้ , อนุมัติปรับปรุงโครงสร้างหนี้ครั้งที่ 1
จนกระทั่งการอนุมัติปรับปรุงโครงสร้างหนี้ครั้งที่ 2 กรณีศึกษาที่ 2 ตัวอย่างที่ 1

อนุมัติวงเงินกู้	อนุมัติปรับปรุงโครงสร้างหนี้ ครั้งที่ 1	สัดส่วนค่างวด ต่อรายได้ (ครั้งที่ 1)	อนุมัติปรับปรุงโครงสร้างหนี้ครั้งที่ 2	สัดส่วนค่างวดต่อ รายได้(ครั้งที่ 2)
1. อัตราดอกเบี้ยคงที่ 1 ปีแรก คิด 4.90 % ต่อปี,ปีที่ 2 คิด 5.50 % ต่อปี , ปีที่ 3 คิด 6.0 % ต่อปี หลังจากนั้นคิดอัตราดอกเบี้ย MLR-0.50 % ต่อปี	1. ปรับอัตราดอกเบี้ยจากผิวนัด เป็นปกติจนถึงวันอนุมัติ	-	1. ปรับอัตราดอกเบี้ยจากผิวนัด เป็นปกติจนถึงวันอนุมัติ	-
-	2. ยกเว้นเบี้ยปรับที่ค้างใน ระบบทั้งจำนวน จนถึงวันอนุมัติ หากสามารถปฏิบัติได้ตาม เงื่อนไขตลอดอายุสัญญา		2. กำหนดให้ชำระดอกเบี้ยปรับ จำนวน 5,000 บาท ส่วนที่เหลือ ยกเว้นทั้งจำนวน จนถึงวันลงนาม	
2.เงื่อนไขการผ่อนชำระเป็นดังนี้	2. เงื่อนไขการผ่อนชำระเป็นดังนี้	-	2. เงื่อนไขการผ่อนชำระเป็นดังนี้	-
-ปีที่ 1-3 ผ่อนชำระเดือนละ 10,500.- บาท	-ปีที่ 1-3 ผ่อนชำระเดือนละ 10,500.- บาท	22.34	-ปีที่ 1-3 ผ่อนชำระเดือนละ 10,500.- บาท	22.34
-ปีที่ 4 เป็นต้นไปผ่อนชำระ เดือนละ 12,500.- บาท	-ปีที่ 4 เป็นต้นไปผ่อนชำระ เดือนละ 12,500.- บาท	26.60	-ปีที่ 4 เป็นต้นไปผ่อนชำระ เดือนละ 12,500.- บาท	26.60
3. ระยะเวลากู้ 30 ปี	3. ระยะเวลากู้เท่าเดิม	-	3. ระยะเวลากู้เท่าเดิม	-

จากตารางที่ 3.4 เป็นการสรุปเงื่อนไขของลูกหนี้กรณีศึกษาที่ 2 ที่ได้รับอนุมัติปรับปรุงโครงสร้างหนี้ครั้งที่ 1 และครั้งที่ 2 ซึ่งจากตารางจะเห็นได้ว่าเงื่อนไขการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ทั้ง 2 ครั้งนั้น ไม่มีความแตกต่างกัน นั่นก็เป็นเพราะว่า วิธีการดังกกล่าวธนาคารจะนำมาใช้กับลูกหนี้ที่มีปัญหาขาดสภาพคล่องทางการเงินชั่วคราว เช่น นำเงินไปลงทุนเพิ่ม นำเงินไปชำระค่าเทอมบุตร หรือแม้แต่การนำเงินไปเป็นค่ารักษาพยาบาล เป็นต้น ซึ่งการกระทำดังกล่าวเป็นสาเหตุทำให้ลูกหนี้ขาดสภาพคล่องทางการเงินชั่วคราว เกิดการค้างชำระ ธนาคารจึงได้ดำเนินการแก้ไขปัญหที่เกิดขึ้นดังกล่าว ตามวิธีการดังกกล่าวข้างต้น แต่กระนั้นก็ยังมียูกหนี้บางกลุ่มที่ไม่วินัยในการชำระหนี้คืนธนาคาร ธนาคารจึงจึงลงโทษโดยให้ลูกหนี้ชำระดอกเบี้ยปรับบางส่วน เพื่อให้ลูกหนี้มีวินัยในการชำระหนี้ที่ดีขึ้น

ตัวอย่างที่ 2

ประวัติลูกหนี้

นาง D อายุ 41 ปี ปัจจุบันดำเนินธุรกิจส่วนตัวในนาม รุ่งแจ้ง คาร์แคร์ (ตัวแทนจำหน่ายน้ำมันเชื้อเพลิงบางจาก) โดยเปิดดำเนินงาน 16 ปี รายได้หลังหักค่าใช้จ่ายเฉลี่ย 57,000.- บาท

ประวัติการติดต่อธนาคารที่ผ่านมา

10 สิงหาคม 2547 ได้รับอนุมัติวงเงินกู้เคหะนครหลวงไทย เพื่อซื้อที่อยู่อาศัย จำนวน 720,000.-บาท และเพื่อชำระค่าเบี้ยประกันชีวิต จำนวน 27,000.-บาท รวม 747,000.-บาท โดยมีเงื่อนไขอัตราดอกเบี้ย คงที่ 3 ปีแรก คิดอัตรา 4.00% ต่อปี หลังจากนั้นคิดอัตราดอกเบี้ย MLR-1% ต่อปี อายุสัญญา 20 ปี ผ่อนชำระเงินต้นพร้อมดอกเบี้ยเดือนละไม่ต่ำกว่า 5,800.-บาท

ปัญหาที่ผ่านมา

ลูกหนี้รายนี้ประวัติการชำระหนี้ที่ผ่านมาเป็นปกติมาโดยตลอด และ เนื่องจากในระบบบัญชีเงินกู้เคยมีการค้างชำระอยู่ 1 งวด แต่ก็ยังอยู่ในช่วงเวลาที่ธนาคารผ่อนผัน จึงยังไม่เกิดดอกเบี้ยในอัตราผิดนัด จนกระทั่งเดือนเมษายน ที่ผ่านมาลูกหนี้ชำระเงินเข้าชำระล่าช้าซึ่งเกิน

ระยะเวลาที่ธนาคารผ่อนผัน จึงเกิดเบี้ยปรับขึ้นในบัญชีเงินกู้ของลูกค้า ซึ่งจากการเจรจาลูกหนี้ไม่มีเจตนาที่จะผิดนัดชำระหนี้ ทั้งนี้ลูกหนี้ได้ขอความอนุเคราะห์จากธนาคาร ขอผ่อนปรนเงื่อนไขการชำระหนี้ตามเสนอ

แนวทางในการแก้ไขปัญหา

การปรับปรุงโครงสร้างหนี้ครั้งที่ 1 เมื่อวันที่ 29 พฤษภาคม 2551 โดยมีเงื่อนไขดังนี้

1. ปรับอัตราดอกเบี้ยจากผิดนัด เป็น ปกติ จนถึงวันอนุมัติ
2. ยกเว้นเบี้ยปรับที่ค้างในระบบทั้งจำนวน จนถึงวันที่อนุมัติทันที
3. กำหนดให้ตัดบัญชีออมทรัพย์ จำนวน 5,800.- บาท ในนามนาง A เพื่อชำระบัญชีเงินกู้ ในวันอนุมัติ โดยชำระดอกเบี้ยคงค้าง (Taxes) และเงินต้น ตามลำดับ
4. กำหนดชำระค่างวดครั้งต่อไปภายในสิ้นเดือนมิถุนายน 2551
5. เงื่อนไขอื่น และหลักประกันคงตามเดิม

หลังจากที่ได้รับอนุมัติปรับปรุงโครงสร้างหนี้ครั้งที่ 1 เป็นระยะเวลา 5 เดือน ลูกหนี้ก็ยังไม่สามารถผ่อนชำระหนี้ได้ตามเงื่อนไขในสัญญาปรับปรุงโครงสร้างหนี้ เนื่องจากภาวะเศรษฐกิจในปัจจุบันทำให้ลูกหนี้มีภาระค่าใช้จ่ายในแต่ละเดือนเพิ่มขึ้น จึงทำให้ขาดสภาพคล่องทางการเงิน ไม่สามารถนำเงินเข้าชำระตามระยะเวลาที่ธนาคารกำหนดได้ เกิดงวดค้างชำระสะสม เกิน 3 เดือน และกลายเป็นลูกหนี้ที่มีปัญหา ลูกหนี้จึงได้ติดต่อเจ้าหน้าที่ขอเจรจาปรับปรุงโครงสร้างหนี้อีกครั้ง

การปรับปรุงโครงสร้างหนี้ครั้งที่ 2 เมื่อวันที่ 30 มกราคม 2552 โดยมีเงื่อนไขดังนี้

1. ปรับอัตราดอกเบี้ยจากผิดนัด เป็น ปกติ นับตั้งแต่วันที่อนุมัติ
2. ยกเว้นเบี้ยปรับที่ค้างในระบบทั้งจำนวน จนถึงวันที่อนุมัติหากลูกหนี้สามารถปฏิบัติตามเงื่อนไขครบ 2 ปี
3. กำหนดให้ตัดบัญชีออมทรัพย์ จำนวน 6,000.- บาท ในนามนาง A เพื่อชำระบัญชีเงินกู้ ในวันอนุมัติ โดยชำระดอกเบี้ยคงค้าง และเงินต้น ตามลำดับ
4. กำหนดชำระค่างวดครั้งต่อไปภายในสิ้นเดือนกุมภาพันธ์ 2552
5. เงื่อนไขอื่น และหลักประกันคงตามเดิม

ความสามารถในการชำระหนี้

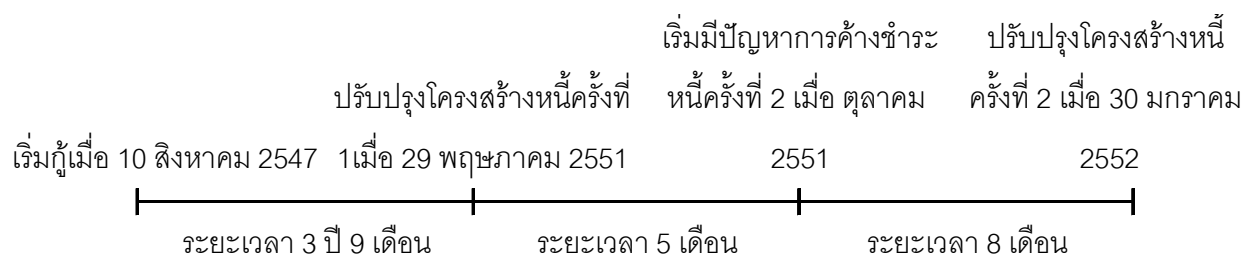
รายได้

รายได้	67,000	
รวมรายได้		57,000
รายจ่าย		
ค่าใช้จ่ายครอบครัว	8,000	
ผ่อนชำระบัตรเครดิต	30,000	
ผ่อนชำระหนี้ค่านาคาร์ในครั้งนี้	12,000	
รวมรายจ่าย		<u>50,000</u>
รายได้คงเหลือสุทธิ		<u>7,000</u>

จากรายละเอียดของลูกหนี้ที่นำมาศึกษากรณีที่ 2 ตัวอย่างที่ 2 นั้น สามารถสรุปให้เห็นได้ชัดเจนยิ่งขึ้นได้ดังนี้ภาพที่ 3.4

ภาพที่ 3.4

แสดงรายละเอียดของลูกหนี้กรณีศึกษาที่ 2 ตัวอย่างที่ 2



ตารางที่ 3.5

เปรียบเทียบเงื่อนไขการอนุมัติตั้งแต่อนุมัติวงเงินกู้ , อนุมัติปรับปรุงโครงสร้างหนี้ครั้งที่ 1 จนกระทั่งการอนุมัติปรับปรุงโครงสร้างหนี้ครั้งที่ 2 กรณีศึกษาที่ 2 ตัวอย่างที่ 2

อนุมัติวงเงินกู้	อนุมัติปรับปรุงโครงสร้างหนี้ครั้งที่ 1	สัดส่วนค่างวดต่อรายได้ (ครั้งที่ 1)	อนุมัติปรับปรุงโครงสร้างหนี้ครั้งที่ 2	สัดส่วนค่างวดต่อรายได้ (ครั้งที่ 2)
1. อัตราดอกเบี้ยคงที่ 3 ปีแรกคิด 4.00 % ต่อปี หลังจากนั้นคิดอัตราดอกเบี้ย MLR-1.00 % ต่อปี	1.อัตราดอกเบี้ย MLR ต่อปี	-	1.อัตราดอกเบี้ย MLR ต่อปี	-
2.ผ่อนชำระเงินต้นพร้อมดอกเบี้ยไม่น้อยกว่าเดือนละ 5,800.- บาท	2.ผ่อนชำระเงินต้นพร้อมดอกเบี้ยไม่น้อยกว่าเดือนละ 5,800.- บาท	10.18	2.ผ่อนชำระเงินต้นพร้อมดอกเบี้ยไม่น้อยกว่าเดือนละ 5,800.- บาท	10.18
-	3.ยกเว้นดอกเบี้ยปรับที่ค้างในระบบทั้งจำนวน จนถึงวันอนุมัติ	-	3.ยกเว้นดอกเบี้ยปรับที่ค้างในระบบทั้งจำนวน จนถึงวันอนุมัติ	-
3. ระยะเวลากู้ 20 ปี	3. ระยะเวลากู้เท่าเดิม	-	3. ระยะเวลากู้เท่าเดิม	-

จากตารางที่ 3.5 เป็นการสรุปเงื่อนไขของลูกค้าหนี้กรณีศึกษาที่ 2 ที่ได้รับอนุมัติปรับปรุงโครงสร้างหนี้ครั้งที่ 1 และครั้งที่ 2 ซึ่งจากตารางจะเห็นได้ว่าเงื่อนไขการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ทั้ง 2 ครั้งนั้น ไม่มีความแตกต่างกัน นั่นก็เพราะว่า วิธีการดังกล่าวธนาคารจะนำมาใช้กับลูกหนี้ที่มีปัญหาขาดสภาพคล่องทางการเงินชั่วคราว เช่น นำเงินไปลงทุนเพิ่ม นำเงินไปชำระค่าเทอมบุตร หรือแม้แต่การนำเงินไปเป็นค่ารักษาพยาบาล เป็นต้น ซึ่งการกระทำดังกล่าวเป็นสาเหตุทำให้ลูกหนี้ขาดสภาพคล่องทางการเงินชั่วคราว เกิดการค้างชำระ ธนาคารจึงได้ดำเนินการแก้ไขปัญหที่เกิดขึ้นดังกล่าว ตามวิธีการดังกล่าวข้างต้น

3.2.3 การปรับปรุงโครงสร้างหนี้ โดยวิธีการขยายระยะเวลาชำระหนี้ และเป็นลูกหนี้ที่ไม่สามารถปฏิบัติตามเงื่อนไขสัญญาปรับปรุงโครงสร้างหนี้ได้

ตัวอย่างที่ 1

ประวัติลูกหนี้

นาย ไก่ อายุ 54 ปี มีบุตร 5 คน ซึ่งประกอบอาชีพขายกล้วยเดี่ยวรูดหน้าและผัดซีอิ๊ว

ประวัติการติดต่อธนาคารที่ผ่านมา

10 สิงหาคม 2543 ได้รับอนุมัติวงเงินสินเชื่อเพื่อซื้อที่อยู่อาศัย จำนวน 465,000.- บาท ซึ่งมีเงื่อนไข อัตราดอกเบี้ย MLR ต่อปี ผ่อนชำระเงินต้นพร้อมดอกเบี้ยไม่น้อยกว่าเดือนละ 5,800.- บาท ระยะเวลากู้ 15 ปี

ปัญหาที่ผ่านมา

เนื่องจากที่ผ่านมาลูกหนี้ป่วย ขาบวมและติดเชื้อ ซึ่งต้องเข้ารับการผ่าตัดขาที่โรงพยาบาล ทำให้ต้องหยุดขายอาหาร จึงทำให้ลูกหนี้ขาดสภาพคล่องทางการเงิน ไม่สามารถชำระหนี้คืนธนาคารตามเงื่อนไขที่กำหนดได้ เกิดงวดค้างชำระสะสม เกิน 3 เดือน และกลายเป็นลูกหนี้ที่มีปัญหา

แนวทางในการแก้ไขปัญห

ภายหลังจากที่ได้มีเจรจากับลูกหนี้ทำให้ทราบถึงปัญหาและสาเหตุที่ทำให้ลูกหนี้ไม่สามารถชำระหนี้คืนธนาคารได้ และเมื่อพิจารณาถึงสาเหตุของปัญหาจากการสัมภาษณ์ลูกหนี้ จึงทำให้มีการเสนอแนวทางในการปรับปรุงโครงสร้างหนี้เพื่อเสนอขออนุมัติจากผู้ที่มีอำนาจในการพิจารณาอนุมัติต่อไป ซึ่งลูกหนี้รายดังกล่าวพร้อมให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี จากการเจรจากับลูกหนี้เป็นตามกรอบของธนาคารแห่งประเทศไทย การพิจารณาความสามารถของลูกหนี้รายนี้ทำให้ทราบถึงแนวทางและความสามารถที่จะชำระหนี้คืนธนาคารของลูกหนี้รายดังกล่าวได้เป็นอย่างดี โดยแนวทางที่ธนาคารใช้ในการปรับปรุงโครงสร้างหนี้กับลูกหนี้รายนี้คือ

การปรับปรุงโครงสร้างหนี้ครั้งที่ 1 เมื่อวันที่ 30 มกราคม 2549 โดยมีเงื่อนไขดังนี้

1. ขยายระยะเวลาการชำระหนี้เสร็จสิ้นจากเดิมออกไปอีก 2 ปี 3 เดือน
2. คิดอัตราดอกเบี้ย MLR ต่อปี นับตั้งแต่วันที่ลงนามในสัญญาปรับปรุงโครงสร้างหนี้
3. เปลี่ยนแปลงเงื่อนไขการผ่อนชำระจากเดิม เป็นผ่อนชำระเดือนละไม่น้อยกว่า 4,000.- บาท ตลอดอายุสัญญาจนกว่าจะชำระหนี้เป็นการเสร็จสิ้น
4. ลดดอกเบี้ยปรับที่เกิดขึ้นทั้งจำนวน โดยจะลดให้เมื่อลูกหนี้สามารถชำระหนี้เสร็จสิ้นตามเงื่อนไขโดยไม่ผิดนัด
5. หากลูกหนี้ไม่ชำระหนี้ตามสัญญา ให้ยกเลิกเงื่อนไขดังกล่าว โดยไม่ลดหนี้ และปรับอัตราดอกเบี้ยผิดนัดสูงสุดตามระเบียบของธนาคารฯ
6. เงื่อนไขอื่น และหลักประกันคงเดิม

หลังจากที่ได้รับอนุมัติปรับปรุงโครงสร้างหนี้ครั้งที่ 1 เป็นระยะเวลา 2 ปี 9 เดือน ลูกหนี้ก็ยังไม่สามารถผ่อนชำระหนี้ได้ตามเงื่อนไขในสัญญาปรับปรุงโครงสร้างหนี้ ซึ่งจากการเจรจากับลูกหนี้ ทราบว่า รายได้จากการขายกล้วยเดี่ยวในปัจจุบันลดลงค่อนข้างมาก อีกทั้งยังมีค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาลต่อไปอีก จึงทำให้ลูกหนี้ขาดสภาพคล่องทางการเงิน ไม่สามารถชำระหนี้คืนธนาคารฯตามที่กำหนดได้ เกิดปัญหาการค้างชำระ ลูกหนี้จึงได้ติดต่อเจ้าหน้าที่ขอเจรจาปรับปรุงโครงสร้างหนี้อีกครั้ง

การปรับปรุงโครงสร้างหนี้ครั้งที่ 2 เมื่อวันที่ 30 มกราคม 2552 โดยมีเงื่อนไขดังนี้

1. ขยายระยะเวลาการชำระหนี้เสร็จสิ้นจากเดิมออกไปอีก 5 ปี
2. คิดอัตราดอกเบี้ย MLR ต่อปี นับตั้งแต่วันที่ลงนามในสัญญาปรับปรุงโครงสร้างหนี้
3. เปลี่ยนแปลงเงื่อนไขการผ่อนชำระจากเดิม เป็นผ่อนชำระเดือนละไม่น้อยกว่า 2,500.- บาท ตลอดอายุสัญญาจนกว่าจะชำระหนี้เป็นการเสร็จสิ้น
4. ลดดอกเบี้ยปรับที่เกิดขึ้นทั้งจำนวน โดยจะลดให้เมื่อลูกหนี้สามารถชำระหนี้เสร็จสิ้นตามเงื่อนไขโดยไม่ผิดนัด

5. หากลูกหนี้ไม่ชำระหนี้ตามสัญญา ให้ยกเลิกเงื่อนไขดังกล่าว โดยไม่ลดหนี้ และปรับอัตราดอกเบี้ยผิดนัดสูงสุดตามระเบียบของธนาคารฯ

6. เงื่อนไขอื่น และหลักประกันคงเดิม

ความสามารถในการชำระหนี้

การพิจารณาความสามารถของลูกหนี้รายนี้ ธนาคารได้จัดทำประมาณการรายได้-ค่าใช้จ่าย ซึ่งเป็นการวิเคราะห์ถึงแนวโน้มของรายได้ของลูกหนี้

ประมาณการรายได้-ค่าใช้จ่ายต่อเดือน

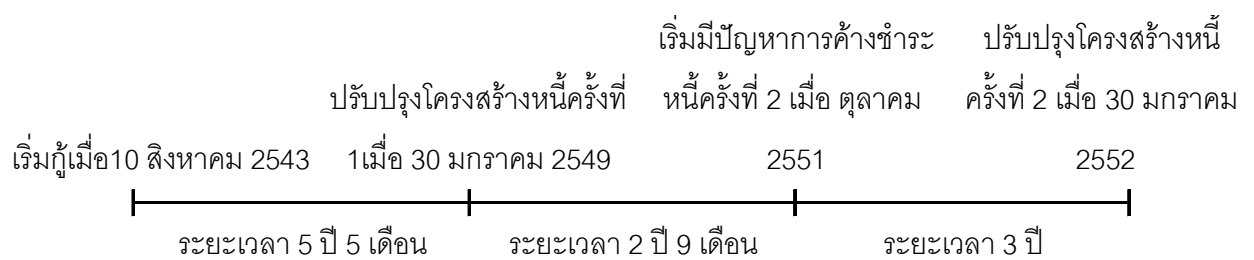
หน่วย: บาท

รายได้		
รายได้	75,000	
รวมรายได้		75,000
รายจ่าย		
ต้นทุน(60%)	45,000	
ค่าเช่าสถานที่ประกอบการ	3,000	
ค่าน้ำ-ไฟ	3,000	
ค่าน้ำมันรถ	3,000	
ค่าใช้จ่ายครอบครัว	17,000	
ชำระหนี้คืนธนาคารในครั้งนี้	2,500	
รวมรายจ่าย		<u>73,500</u>
คงเหลือรายได้สุทธิ		<u>1,500</u>

จากรายละเอียดของลูกหนี้ที่นำมาศึกษากรณีที่ 3 ตัวอย่างที่ 1 นั้น สามารถสรุปให้เห็นได้ชัดเจนยิ่งขึ้นได้ดังนี้ภาพที่ 3.5

ภาพที่ 3.5

แสดงรายละเอียดของลูกหนี้กรณีศึกษาที่ 3 ตัวอย่างที่ 1



ตารางที่ 3.6

เปรียบเทียบเงื่อนไขการอนุมัติตั้งแต่อนุมัติวงเงินกู้ , อนุมัติปรับปรุงโครงสร้างหนี้ครั้งที่ 1 จนกระทั่งการอนุมัติปรับปรุงโครงสร้างหนี้ครั้งที่ 2 กรณีศึกษาที่ 3 ตัวอย่างที่ 1

อนุมัติวงเงินกู้	อนุมัติปรับปรุงโครงสร้างหนี้ครั้งที่ 1	สัดส่วนค้างวัดต่อรายได้ (ครั้งที่ 1)	อนุมัติปรับปรุงโครงสร้างหนี้ครั้งที่ 2	สัดส่วนค้างวัดต่อรายได้(ครั้งที่ 2)
1.อัตราดอกเบี้ย MLR ต่อปี	1.อัตราดอกเบี้ย MLR ต่อปี	-	1.อัตราดอกเบี้ย MLR ต่อปี	-
2.ผ่อนชำระเงินต้นพร้อมดอกเบี้ยไม่น้อยกว่าเดือนละ 5,800.- บาท	2.ผ่อนชำระเงินต้นพร้อมดอกเบี้ยไม่น้อยกว่าเดือนละ 4,000.- บาท	14.81	2.ผ่อนชำระเงินต้นพร้อมดอกเบี้ยไม่น้อยกว่าเดือนละ 2,500.- บาท	9.26
-	3.ยกเว้นดอกเบี้ยปรับที่ค้างในระบบทั้งจำนวน จนถึงวันอนุมัติ	-	3.ยกเว้นดอกเบี้ยปรับที่ค้างในระบบทั้งจำนวน จนถึงวันอนุมัติ	-
3. ระยะเวลากู้ 15 ปี	4. ขยายระยะเวลาชำระหนี้เสร็จสิ้นจากเดิมออกไปอีก 2 ปี 3 เดือน	-	4. ขยายระยะเวลาชำระหนี้เสร็จสิ้นจากเดิมออกไปอีก 5 ปี	-

จากตารางที่ 3.6 เป็นการสรุปเงื่อนไขของลูกหนี้กรณีศึกษาที่ 3 ที่ได้รับอนุมัติปรับปรุงโครงสร้างหนี้ครั้งที่ 1 และครั้งที่ 2 ซึ่งจากตารางจะเห็นได้ว่าแนวทางในการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ทั้ง 2 ครั้งนั้น ไม่มีความแตกต่างกัน เพียงแต่การปรับปรุงโครงสร้างหนี้ครั้งที่ 2 มีความยืดหยุ่นมากกว่าครั้งแรก ซึ่งจากตารางจะเห็นได้ว่าเมื่อขยายระยะเวลาการชำระหนี้ออกไป อัตราการผ่อนชำระในแต่ละเดือนก็ลดน้อยลง ซึ่งวิธีนี้จะช่วยผ่อนคลายเป็นให้ลูกหนี้สามารถผ่อนชำระหนี้ธนาคารได้ตามเงื่อนไขและภายในระยะเวลาที่ธนาคารกำหนด

ตัวอย่างที่ 2

ประวัติลูกหนี้

นางสาว J อายุ 61 ปี ประกอบอาชีพรับจ้างเป็นพนักงานบริษัท ซึ่งเป็นบริษัทที่ดำเนินธุรกิจเกี่ยวกับ การจัดจำหน่ายอุปกรณ์และน้ำยาทำความสะอาดพื้นและผนัง เครื่องสุขภัณฑ์ต่างๆ โดยดำรงตำแหน่งผู้จัดการ

ประวัติการติดต่อธนาคารที่ผ่านมา

12 มิถุนายน 2546 ได้รับอนุมัติวงเงินกู้เพื่อซื้อที่อยู่อาศัยโครงการสวัสดิการสังคมกรุงเทพมหานคร วงเงิน 686,000.- บาท โดยมีเงื่อนไขอัตราดอกเบี้ยคงที่ ปีแรก คิด 4.25 % ต่อปี หลังจากนั้นคิดอัตราดอกเบี้ย MLR ต่อปี ระยะเวลา 15 ปี ผ่อนชำระเงินต้นพร้อมดอกเบี้ยไม่ต่ำกว่าเดือนละ 6,000.-บาท

ปัญหาที่ผ่านมา

เนื่องจากที่ผ่านมาลูกหนี้ประสบปัญหาขาดสภาพคล่องทางการเงิน เนื่องจาก มีภาระค่าใช้จ่ายในแต่ละเดือนที่เพิ่มสูงขึ้น แต่รายได้ที่ได้รับยังคงเท่าเดิม ทำให้ไม่สามารถผ่อนชำระหนี้คืนธนาคารตามเงื่อนไขที่กำหนด เกิดงวดค้างชำระสะสม เกิน 3 เดือน และกลายเป็นลูกหนี้ที่มีปัญหา

แนวทางในการแก้ไขปัญหา

ภายหลังจากที่ได้มีเจรจากับลูกหนี้ทำให้ทราบถึงปัญหาและสาเหตุที่ทำให้ลูกหนี้ไม่สามารถชำระหนี้คืนธนาคารได้ และเมื่อพิจารณาถึงสาเหตุของปัญหาจากการสัมภาษณ์ลูกหนี้ จึงทำให้มีการเสนอแนวทางในการปรับปรุงโครงสร้างหนี้เพื่อเสนอขออนุมัติจากผู้ที่มีอำนาจในการพิจารณาอนุมัติต่อไป ซึ่งลูกหนี้รายดังกล่าวพร้อมให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี จากการเจรจากับลูกหนี้เป็นตามกรอบของธนาคารแห่งประเทศไทย การพิจารณาความสามารถของลูกหนี้รายนี้ทำให้ทราบถึงแนวทางและความสามารถที่จะชำระหนี้คืนธนาคารของลูกหนี้รายดังกล่าวได้เป็นอย่างดี โดยแนวทางที่ธนาคารใช้ในการปรับปรุงโครงสร้างหนี้กับลูกหนี้รายนี้คือ

การปรับปรุงโครงสร้างหนี้ครั้งที่ 1 เมื่อวันที่ 18 พฤษภาคม 2549 โดยมีเงื่อนไขดังนี้

1. ขยายระยะเวลาการชำระหนี้เสร็จสิ้นจากเดิมออกไปอีก 2 ปี 3 เดือน
2. คิดอัตราดอกเบี้ย MLR ต่อปี นับตั้งแต่วันที่ลงนามในสัญญาปรับปรุงโครงสร้างหนี้
3. เปลี่ยนแปลงเงื่อนไขการผ่อนชำระจากเดิมเป็นดังนี้

เดือน/ปี	ค่างวด	เงื่อนไขการตัดชำระ
งวดที่ 1-24	3,500	จัดสรรชำระตามเกณฑ์ปกติ
งวดที่ 25-36	4,500	จัดสรรชำระตามเกณฑ์ปกติ
งวดที่ 37-61	7,500	จัดสรรชำระตามเกณฑ์ปกติ

4. ลดดอกเบี้ยปรับที่เกิดขึ้นทั้งจำนวน โดยจะลดให้เมื่อลูกหนี้สามารถชำระหนี้เสร็จสิ้นตามเงื่อนไขโดยไม่ผิดนัด
5. หากลูกหนี้ไม่ชำระหนี้ตามสัญญา ให้ยกเลิกเงื่อนไขดังกล่าว โดยไม่ลดหนี้ และปรับอัตราดอกเบี้ยผิดนัดสูงสุดตามระเบียบของธนาคารฯ
6. เงื่อนไขอื่น และหลักประกันคงเดิม

หลังจากที่ได้รับอนุมัติปรับปรุงโครงสร้างหนี้ครั้งที่ 1 เป็นระยะเวลา 1 ปี 6 เดือนลูกหนี้ก็ยังไม่สามารถผ่อนชำระหนี้ได้ตามเงื่อนไขในสัญญาปรับปรุงโครงสร้างหนี้ ซึ่งจากการเจรจากับลูกหนี้ ทราบว่า ลูกหนี้ประสบปัญหา รายจ่ายเพิ่มขึ้น จากการที่ต้องรับภาระเลี้ยงดูมารดา และหลานชายจำนวน 2 คน (ลูกของน้องชาย) ซึ่งกำลังศึกษาในระดับอุดมศึกษา เนื่องจากน้องชายประสบปัญหาธุรกิจขาดทุน มีหนี้สินที่ต้องรับภาระ ทำให้ไม่สามารถผ่อนชำระหนี้คืนธนาคารฯตามเงื่อนไขที่กำหนด เกิดงวดค้างชำระสะสม เกิน 3 เดือน และกลายเป็นลูกหนี้ที่มีปัญหา ลูกหนี้จึงได้ติดต่อเจ้าหน้าที่ขอเจรจาปรับปรุงโครงสร้างหนี้อีกครั้ง

การปรับปรุงโครงสร้างหนี้ครั้งที่ 2 เมื่อวันที่ 24 กุมภาพันธ์ 2551 โดยมีเงื่อนไขดังนี้

1. ขยายระยะเวลาการชำระหนี้เสร็จสิ้นจากเดิมออกไปอีก 3 ปี
2. คิดอัตราดอกเบี้ย MLR ต่อปี นับตั้งแต่วันที่ลงนามในสัญญาปรับปรุงโครงสร้างหนี้
3. เปลี่ยนแปลงเงื่อนไขการผ่อนชำระจากเดิม เป็นดังนี้

เดือน/ปี	ค่างวด	เงื่อนไขการตัดชำระ
งวดที่ 1-12	3,500	จัดสรรชำระตามเกณฑ์ปกติของธนาคาร
งวดที่ 25-60	4,000	จัดสรรชำระตามเกณฑ์ปกติของธนาคาร

4. ลดดอกเบี้ยปรับที่เกิดขึ้นทั้งจำนวน โดยจะลดให้เมื่อลูกหนี้สามารถชำระหนี้เสร็จสิ้นตามเงื่อนไขโดยไม่ผิดนัด
5. หากลูกหนี้ไม่ชำระหนี้ตามสัญญา ให้ยกเลิกเงื่อนไขดังกล่าว โดยไม่ลดหนี้ และปรับอัตราดอกเบี้ยผิดนัดสูงสุดตามระเบียบของธนาคารฯ
6. ให้จัดทำสัญญาปรับปรุงโครงสร้างหนี้ภายใน 30 วัน นับตั้งแต่วันที่อนุมัติปรับปรุงโครงสร้างหนี้
7. เงื่อนไขอื่น และหลักประกันคงเดิม

ความสามารถในการชำระหนี้

การพิจารณาความสามารถของลูกหนี้รายนี้ ธนาคารได้จัดทำประมาณการ รายได้-ค่าใช้จ่าย ซึ่งเป็นการวิเคราะห์ถึงแนวโน้มของรายได้ของลูกหนี้

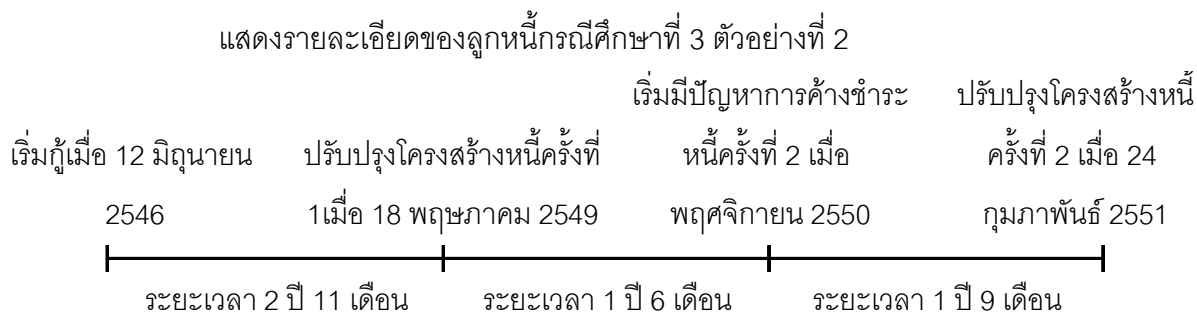
ประมาณการรายได้-ค่าใช้จ่ายต่อเดือน

หน่วย: บาท

รายได้		
รายได้	15,000	
รายได้อื่นๆ	5,000	
รวมรายได้		20,000
รายจ่าย		
ค่าใช้จ่ายครอบครัว	13,000	
ค่าเล่าเรียนหลาน 2 คน	3,000	
ชำระหนี้ค้ำธนาคารในครั้งนี้	3,500	
รวมรายจ่าย		<u>19,500</u>
รายได้คงเหลือสุทธิ		<u>500</u>

จากรายละเอียดของลูกหนี้ที่นำมาศึกษากรณีที่ 3 ตัวอย่างที่ 2 นั้น สามารถสรุปให้เห็นได้ชัดเจนยิ่งขึ้นได้ดังนี้ภาพที่ 3.6

ภาพที่ 3.6



ตารางที่ 3.7

เปรียบเทียบเงื่อนไขการอนุมัติตั้งแต่อนุมัติวงเงินกู้ , อนุมัติปรับปรุงโครงสร้างหนี้ครั้งที่ 1 จนกระทั่งการอนุมัติปรับปรุงโครงสร้างหนี้ครั้งที่ 2 กรณีศึกษาที่ 3 ตัวอย่างที่ 2

อนุมัติวงเงินกู้	อนุมัติปรับปรุงโครงสร้างหนี้ครั้งที่ 1	สัดส่วนค้างยอดต่อ รายได้ (ครั้งที่ 1)	อนุมัติปรับปรุงโครงสร้างหนี้ครั้งที่ 2	สัดส่วนค้างยอดต่อ รายได้(ครั้งที่ 2)
1.อัตราดอกเบี้ยคงที่ 1 ปีแรกคิด 4.25 % ต่อปี หลังจากนั้นคิดอัตราดอกเบี้ย MLR ต่อปี	1.อัตราดอกเบี้ย MLR ต่อปี	-	1.อัตราดอกเบี้ย MLR ต่อปี	-
2.ผ่อนชำระเงินต้นพร้อมดอกเบี้ยไม่น้อยกว่าเดือนละ 6,000.- บาท	2. เงื่อนไขการผ่อนชำระเป็นดังนี้	-	2. เงื่อนไขการผ่อนชำระเป็นดังนี้	-
-	-ปีที่ 1-2 ผ่อนชำระเดือนละ 3,500.- บาท	17.50	-ปีที่ 1 ผ่อนชำระเดือนละ 3,500.- บาท	17.50
-	-ปีที่ 3 ผ่อนชำระเดือนละ 4,500.- บาท	22.50	-ปีที่ 2 เป็นต้นไปผ่อนชำระ เดือนละ 4,000.- บาท	20.00
-	-ปีที่ 4 เป็นต้นไปผ่อนชำระเดือน ละ 7,500.- บาท	37.50	-	-
3. ระยะเวลากู้ 15 ปี	4. ขยายระยะเวลาชำระหนี้เสร็จ สิ้นจากเดิมออกไปอีก 2 ปี 3 เดือน	-	4. ขยายระยะเวลาชำระหนี้เสร็จ สิ้นจากเดิมออกไปอีก 3 ปี	-

จากตารางที่ 3.7 เป็นการสรุปเงื่อนไขของลูกหนี้กรณีศึกษาที่ 3 ที่ได้รับอนุมัติปรับปรุงโครงสร้างหนี้ครั้งที่ 1 และครั้งที่ 2 ซึ่งจากตารางจะเห็นได้ว่าแนวทางในการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ ทั้ง 2 ครั้งนั้น ไม่มีความแตกต่างกัน เพียงแต่การปรับปรุงโครงสร้างหนี้ครั้งที่ 2 มีความยืดหยุ่นมากกว่าครั้งแรก ซึ่งจากตารางจะเห็นได้ว่าเมื่อขยายระยะเวลาการชำระหนี้ออกไป อัตราการผ่อนชำระในแต่ละเดือนก็ลดน้อยลง ซึ่งวิธีนี้จะช่วยผ่อนคลายเป็นให้ลูกหนี้สามารถผ่อนชำระหนี้ธนาคารได้ตามเงื่อนไขและภายในระยะเวลาที่ธนาคารกำหนด

3.3 บทสรุปที่ได้จากกรณีศึกษา

เมื่อพิจารณาปัญหาที่ทำให้ลูกหนี้ทั้ง 6 กรณี กลายเป็นหนี้ที่มีปัญหาการค้างชำระ พบว่า เกิดจากปัจจัยทั้งภายในและปัจจัยภายนอก โดยปัจจัยภายในที่เกิดจากตัวผู้กู้ ได้แก่ การนำเงินทุนส่วนตัวไปลงทุนในโครงการระยะยาว และเกิดจากปัจจัยภายนอก ได้แก่ ผลกระทบจากวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจและการเงิน ทำให้ลูกหนี้ที่ประกอบธุรกิจส่วนตัวต่างๆ ต้องประสบปัญหาขาดทุน บางรายถึงต้องปิดกิจการ และเนื่องจากผลกระทบดังกล่าวลูกหนี้บางรายต้องแบกรับภาระค่าใช้จ่ายที่เพิ่มสูงขึ้น จึงทำให้เกิดปัญหาการค้างชำระ ดังนั้น ธนาคารจึงต้องดำเนินการปรับปรุงโครงสร้างหนี้โดยเลือกใช้วิธีที่เหมาะสมที่สุดกับลูกหนี้แต่ละราย ดังนั้นผลที่ได้จึงแตกต่างกันออกไป ขึ้นอยู่กับคำสั่งที่ได้รับอนุมัติ และความเหมาะสม ทั้งนี้ก็เพื่อให้สอดคล้องกับประเภทธุรกิจและสภาพคล่องทางการเงินของลูกหนี้แต่ละราย

การที่ธนาคารดำเนินการปรับปรุงโครงสร้างหนี้เป็นเครื่องมืออีกอย่างหนึ่งที่จะช่วยบรรเทาให้ลูกหนี้สามารถดำเนินธุรกิจและสามารถชำระหนี้คืนธนาคารต่อไปได้ โดยที่ธนาคารจะต้องยอมรับส่วนสูญเสียจำนวนหนึ่งจากการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ ซึ่งส่วนสูญเสียดังกล่าว ถือเป็นต้นทุนค่าเสียหายจากการที่ไม่ได้นำเงินไปลงทุนให้ประโยชน์ ในการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ บางกรณีธนาคารอาจไม่มีส่วนสูญเสียเกิดขึ้น แต่กลับได้รับประโยชน์เพิ่มขึ้นแทน ซึ่งเกิดจากการที่ธุรกิจของลูกหนี้สามารถขยายกิจการและเติบโตต่อไปในอนาคต จนสามารถชำระหนี้คืนได้ตามสัญญา

นอกจากนี้ ธนาคารยังต้องพิจารณาถึงการตีโอนทรัพย์สินเพื่อชำระหนี้ หากเกิดกรณี que ลูกหนี้ไม่สามารถชำระหนี้ได้ตามสัญญาปรับปรุงโครงสร้างหนี้ ให้พิจารณาถึงการตีโอนทรัพย์สินชำระหนี้ โดยพิจารณาเปรียบเทียบยอดหนี้กับมูลค่าหลักประกัน หากยอดหนี้มีจำนวนมากกว่ามูลค่าหลักประกัน ถือได้ว่า ธนาคารอยู่ในระดับความเสี่ยงสูง ดังนั้นการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ให้กับลูกหนี้กรณีดังกล่าวจะต้องเป็นรายที่ยังมีความเป็นไปได้และมีศักยภาพในการดำเนินธุรกิจสูง เจ้าหน้าที่ของธนาคารจะต้องติดตามควบคุมการชำระหนี้ของลูกหนี้ดังกล่าวอย่างใกล้ชิด ทั้งนี้ก็เพื่อให้ธนาคารได้รับความสูญเสียหรือเกิดความเสียหายน้อยที่สุด ซึ่งสามารถสรุปได้ดังนี้

3.4 ปัญหาในการเจรจา

ปัญหาจากตัวลูกหนี้

1. ลูกหนี้ขาดศักยภาพ มีปริมาณธุรกรรมการค้าน้อยหรือหยุดกิจการแล้ว ฐานะการเงินอ่อนแอ การเข้ามาเจรจาปรับปรุงโครงสร้างหนี้ก็คาดหวังเพื่อให้เจ้าหนี้พิจารณาให้ความช่วยเหลือด้วยการอนุมัติสินเชื่อเพิ่มเติม ในขณะที่ตัวลูกหนี้ไม่มีแหล่งเงินทุนด้านอื่น หลักประกันเดิมด้อยมูลค่าลงจนไม่คุ้มกับภาระหนี้ และลูกหนี้ไม่สามารถจัดหาหลักประกันใหม่เพิ่มเติมได้ เจ้าหนี้จึงไม่กล้าเสี่ยงที่จะให้สินเชื่อเพิ่มเติม

2. พฤติกรรมการใช้เงินของลูกหนี้ในอดีตเมื่อได้รับสินเชื่อแล้วลูกหนี้มักจะนำเงินไปใช้ผิดจากวัตถุประสงค์ที่แจ้งไว้ เช่น นำเงินไปลงทุนซื้อที่ดินเพื่อการเก็งกำไร หรือกระจายการใช้เงินไปในธุรกิจอื่นที่เกี่ยวข้อง หรือในหมู่ญาติพี่น้อง นอกจากนี้ ลูกหนี้บางรายเคยปรับปรุงโครงสร้างหนี้แล้วไม่ปฏิบัติตามข้อตกลง จึงทำให้เจ้าหนี้ขาดความเชื่อถือในตัวลูกหนี้

3. ลูกหนี้มีหนี้ภายนอกมาก โดยเฉพาะหนี้นอกระบบ ซึ่งเจ้าหนี้สถาบันการเงินห่วงเกรงว่าเมื่ออนุมัติสินเชื่อเพิ่มเติมตามที่ลูกหนี้ต้องการแล้ว ลูกหนี้จะนำเงินไปชำระหนี้นอกระบบซึ่งมีอัตราดอกเบี้ยสูงมากกว่าที่จะนำไปประกอบธุรกิจตามที่เสนอกับเจ้าหนี้

4. ลูกหนี้ไม่มีความรู้ในการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ การประกอบกิจการมีลักษณะเป็นธุรกิจภายในครอบครัว ไม่มีที่ปรึกษาทางด้านการเงินหรือบัญชีในกิจการ จึงไม่ทราบวิธีรวบรวมข้อมูลสำคัญที่ต้องเสนอต่อเจ้าหนี้ตามขั้นตอนและไม่สามารถกำหนดวิธีการที่จะเจรจากับเจ้าหนี้ นอกจากนี้ ในบางกรณียังใช้ความรู้สึกส่วนตัวมากเกินไปว่าตนเดือนร้อน เจ้าหนี้ต้องให้การช่วยเหลือ โดยไม่คำนึงถึงข้อจำกัดของเจ้าหนี้

5. ลูกหนี้เสนอเงื่อนไขการเจรจาไม่อยู่บนพื้นฐานของความเป็นจริง การเจรจาหลายครั้งกระทำไปบนพื้นฐานของความเป็นจริงได้เฉพาะครั้งแรก เมื่อลูกหนี้ได้รับทราบข้อมูลจากลูกหนี้รายอื่นที่ได้รับการปรับปรุงโครงสร้างหนี้แล้ว มักจะขอเปลี่ยนแปลงเงื่อนไขเพื่อให้ตนเองได้ประโยชน์มากขึ้นโดยไม่ได้อิงถึงข้อเท็จจริงของตนเอง แต่จะเปรียบเทียบกับลูกหนี้รายอื่น

6. ผู้เป็นหุ้นส่วนในกิจการของลูกหนี้เกิดการขัดแย้งภายใน ไม่สามารถหาข้อยุติเบื้องต้นที่จะนำไปสู่การเจรจากับเจ้าหนี้ได้

7. ผู้ค้ำประกันของลูกหนี้ไม่ยินยอมเข้าร่วมเจรจา หรือไม่ยอมรับเงื่อนไขใหม่ในการปรับปรุงโครงสร้างหนี้

ปัญหาจากเจ้าหน้าที่

1. หน่วยงานที่รับผิดชอบในการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ขาดความพร้อมและกระบวนการจัดตั้งหน่วยงานเป็นไปด้วยความล่าช้า เมื่อจัดตั้งแล้วยังขาดบุคลากรและเครื่องมือในการดำเนินการ ทำให้เกิดช่องว่างในกระบวนการเจรจาปรับปรุงโครงสร้างหนี้ จึงไม่สามารถระบุบุคคลผู้รับผิดชอบได้

2. เจ้าหน้าที่ที่มีหน้าที่ในการเจรจาไม่มีอำนาจในการตัดสินใจ การเจรจากับผู้บริหารสาขาของสถาบันการเงินบางแห่งเสมือนหนึ่งเป็นเพียงผู้รับเรื่องราวเพื่อเสนอต่อสำนักงานใหญ่เท่านั้น ผู้เข้าร่วมเจรจาไม่สามารถตัดสินใจในข้อเสนอนี้ใหม่ๆ ได้ในทันทีทำให้การเจรจาล่าช้า

3. เจ้าหน้าที่ไม่มีนโยบายผ่อนปรนให้กับลูกหนี้ที่มีหลักประกันค้ำประกันนี้ เจ้าหน้าที่บางรายพิจารณาแล้วเห็นว่าหลักประกันของลูกหนี้ยังมีศักยภาพอยู่มาก หากฟ้องบังคับคดีจะได้ค้ำประกัน ดังนั้น ไม่ว่าลูกหนี้จะเสนอเงื่อนไขอย่างไร เจ้าหน้าที่จะไม่รับพิจารณา เพราะต้องการเพียงอย่างเดียวคือ ให้ลูกหนี้นำเงินมาชำระหนี้ให้ครบ แต่ขณะเดียวกันลูกหนี้ที่ขาดศักยภาพกลับได้รับการลดหย่อนหรือลดหนี้ให้ จึงเป็นปัญหาเกิดข้อขัดแย้งในใจของลูกหนี้ตลอดเวลา

4. เจ้าหน้าที่ขาดบุคลากรที่มีประสบการณ์ในการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ไม่ได้พิจารณาผลดีผลเสียในการปรับปรุงโครงสร้างหนี้เพื่อหาช่องทางที่ดีที่สุด แต่เลือกที่จะใช้วิธีการฟ้องในเบื้องต้น เพื่อใช้เป็นอำนาจต่อรองกับลูกหนี้แทน

5. เจ้าหน้าที่ต้องการให้ลูกหนี้นำกระแสดำเนินการรับจากกิจการอื่นของลูกหนี้ ซึ่งไม่เกี่ยวข้องกับวัตถุประสงค์ในการกู้เงินจากเจ้าหน้าที่เข้าร่วมพิจารณาเพื่อกำหนดเงื่อนไขการผ่อนชำระ ในขณะที่ลูกหนี้เห็นว่าไม่เป็นธรรม เนื่องจากกิจการอื่นของลูกหนี้ก็มีเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องเช่นเดียวกัน

6. กรณีโอนทรัพย์สินชำระหนี้ เจ้าหน้าที่ต้องการสงวนสิทธิ์ในการขายทรัพย์สินนั้นให้กับบุคคลอื่นก่อนครบกำหนดเวลา โดยระบุไว้ในสัญญาว่าจะแจ้งให้ลูกหนี้ทราบเพื่อให้สิทธิ์ลูกหนี้ซื้อคืนก่อน โดยให้เหตุผลว่าไม่ต้องการเสียโอกาสในการขาย แต่ลูกหนี้ต้องการให้ระบุเงื่อนไขให้ลูกหนี้สามารถซื้อกลับคืนได้ภายในระยะเวลาที่ตกลงกัน เพราะไม่มั่นใจว่าจะได้ทรัพย์สินนั้นคืน

ปัญหาจากปัจจัยแวดล้อมอื่น ๆ

1. มาตรการส่งเสริมของทางการในระยะแรกไม่ครอบคลุมเพียงพอ ลูกหนี้ขนาดกลาง และขนาดย่อมในท้องถิ่นจำนวนมาก มีแนวทางในการปรับปรุงโครงสร้างหนี้คล้ายกัน คือต้องการ โอนทรัพย์สินชำระหนี้ ในขณะที่เดียวกันสถาบันการเงินมีข้อจำกัดในการรับโอนอสังหาริมทรัพย์ ค่อนข้างมากจึงไม่สามารถกระทำได้ ดังนั้น การมุ่งขายหลักประกันให้กับบุคคลภายนอกหรือบุคคลที่ สามจึงเป็นทางออกของลูกหนี้ แต่สิทธิประโยชน์ทางด้านภาษีจะไม่ได้รับการยกเว้น ทำให้ลูกหนี้ ต้องรับภาระค่าใช้จ่ายมากขึ้น แม้ว่าต่อมาจะได้รับการแก้ไขแต่ก็ต้องใช้ระยะเวลานาน เนื่องจาก ติดขัดกับกฎเกณฑ์ในการปรับปรุงแก้ไขคำสั่งของหน่วยงานราชการ นอกจากนี้ ในบางกรณี หน่วยงานของรัฐยังดำเนินการไม่เป็นไปในทิศทางเดียวกันอีกด้วย

2. ภาวะเศรษฐกิจไม่เอื้ออำนวย ปัจจัยสำคัญที่จะใช้ในการพิจารณาเงื่อนไขการ ปรับปรุงโครงสร้างหนี้คือ ประมาณการกระแสเงินสดรับจากกิจการของลูกหนี้ แต่ด้วยภาวะ เศรษฐกิจที่ซบเซา การคาดการณ์ทางธุรกิจเพื่อทำกระแสเงินสดจึงทำได้ยาก นอกจากนี้ ภาวะ ข้างต้นยังมีผลให้อสังหาริมทรัพย์ที่เคยเป็นปัจจัยหลักในการพิจารณาให้สินเชื่อของเจ้าหนี้มีราคา ลดต่ำลงอย่างมาก ทำให้ลูกหนี้มีช่องทางในการเจรจาลดน้อยลงอีกด้วย

3. การปรับปรุงโครงสร้างหนี้ในแต่ละครั้งแต่ละราย เกิดจากความสมัครใจของลูกหนี้ แต่ละราย ซึ่งไม่มีกฎเกณฑ์รองรับเช่นเดียวกับการดำเนินการในส่วนกลาง การกำหนดระยะเวลา ในการปรับปรุงโครงสร้างหนี้เป็นเพียงกรอบเบื้องต้น เพื่อใช้เป็นแนวทางปฏิบัติเท่านั้น หากการ เจรจา ไม่สามารถดำเนินการได้ภายในระยะเวลาที่กำหนด ก็ไม่มีมาตรการในการเร่งรัดทั้ง 2 ฝ่าย ได้

3.5 ปัจจัยที่ทำให้การปรับปรุงโครงสร้างหนี้สำเร็จหรือล้มเหลว ซึ่งพอสรุปได้ดังนี้

1. ด้านลูกหนี้

1.1 เจตนาที่จะชำระหนี้ โดยปัจจัยที่สำคัญของการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ก็คือ ลูกหนี้ ซึ่งจะต้องมีเจตนาที่จะชำระหนี้คืนแก่เจ้าหนี้ โดยไม่ฉวยโอกาสจากสถานการณ์ในปัจจุบันเป็น มูลเหตุในการขอลดหนี้หรือไม่ชำระหนี้ ซึ่งจะส่งผลต่อการเจรจาปรับปรุงโครงสร้างหนี้

1.2 ความสมัครใจ การที่ลูกหนี้เข้าสู่กระบวนการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ด้วยความสมัครใจ ไม่รู้สึกถูกเจ้าหนี้บังคับให้ชำระหนี้คืนหรือเพื่อซื้อเวลาออกไป ย่อมทำให้การเจรจาเพื่อหาแนวทางในการปรับปรุงโครงสร้างทางธุรกิจและทางการเงินเป็นไปได้ด้วยดี

1.3 ความร่วมมือ ในการเจรจาปรับปรุงโครงสร้างหนี้ ลูกหนี้จะต้องแสดงให้เห็นว่ามีความจริงใจที่จะให้ความร่วมมือกับเจ้าหนี้ไม่ว่าจะเป็นการเข้าร่วมประชุมกับเจ้าหนี้ หรือการเปิดเผยข้อมูลที่ต้องครบถ้วน ทั้งนี้เพื่อให้เจ้าหนี้ได้ทราบถึงความสามารถ ในการชำระหนี้ที่แท้จริง และสามารถวางแผนปรับโครงสร้างหนี้ที่เหมาะสมได้ ซึ่งจะส่งผลให้การปรับปรุงโครงสร้างหนี้ประสบความสำเร็จด้วยดี

1.4 การเจรจาต่อรอง สิ่งที่ลูกหนี้พึงระลึกถึงในการเจรจาต่อรองก็คือลูกหนี้ต้องไม่ร้องขอผลประโยชน์เกินกว่าที่เจ้าหนี้จะยอมรับได้ และไม่ควรแนะนำแผนการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ของเจ้าหนี้รายอื่นมาเป็นบรรทัดฐานในการการเจรจาต่อรองเพื่อประโยชน์ของตน ทั้งนี้ เพราะเจ้าหนี้แต่ละรายจะมีข้อกำหนดและกฎเกณฑ์ในการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ที่แตกต่างกันออกไป ดังนั้น การเจรจาจะสัมฤทธิ์ผลได้ก็ต่อเมื่อลูกหนี้และเจ้าหนี้ไม่ยึดติดกับผลประโยชน์ส่วนตนจนเกินความเหมาะสม

1.5 ธุรกิจของลูกหนี้ ซึ่งก็เป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่สำคัญที่มีผลต่อความสำเร็จในการเจรจาปรับปรุงโครงสร้างหนี้ ทั้งนี้ เพราะการที่ลูกหนี้ยังประกอบธุรกิจอยู่ย่อมแสดงให้เห็นว่าลูกหนี้ยังมีศักยภาพในการหารายได้มาสู่ธุรกิจทำให้การคาดการณ์กระแสเงินสดในอนาคตมีความเป็นไปได้ และทำให้เจ้าหนี้มีความเชื่อมั่นในระดับหนึ่งว่าจะได้รับชำระหนี้คืนจากลูกหนี้

1.6 ทักษะติดต่อเจ้าหนี้ ลูกหนี้ต้องมีทัศนคติที่ดีต่อเจ้าหนี้และไม่คิดว่าเจ้าหนี้กลั่นแกล้งหรือไม่ให้ความช่วยเหลือ ซึ่งจะทำให้ลูกหนี้มีความสัมพันธ์ภาพที่ดีต่อเจ้าหนี้และนำไปสู่ความสำเร็จในการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ แต่ถ้าลูกหนี้มีทัศนคติต่อเจ้าหนี้ไปในทางลบแล้ว ความสำเร็จในการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ย่อมลดลงด้วย

ข้อเสนอแนะจากผู้ทำการศึกษา เนื่องจากปัญหาจากตัวลูกหนี้นั้น บางครั้งการให้ข้อมูลที่นำมาใช้ในการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ ไม่เป็นความจริง ตัวอย่างเช่น มีลูกหนี้บางกลุ่มที่ตั้งแต่เริ่มกู้ได้นำเงินไปใช้ผิดวัตถุประสงค์เช่น ขอกู้เพื่อซื้อที่อยู่อาศัย แต่นำเงินที่ได้ไปหมุนเวียนหรือลงทุนในกิจการ บางกลุ่ม กู้แทนบุคคลอื่น ซึ่งกลุ่มลูกหนี้เหล่านี้เมื่อถึงกำหนดชำระหนี้ก็จะเกิดปัญหาการผิดนัดชำระหนี้สูง เพราะเมื่อกู้แทนบุคคลอื่น คนกู้ก็จะไม่สนใจที่จะชำระหนี้คืนธนาคาร

เพราะคิดว่าตนได้ทำการกู้แทนเท่านั้น ดังนั้นจึงเกิดเป็นหนี้ที่มีปัญหาการค้างชำระ ซึ่งในมุมมองของผู้ทำการศึกษาเห็นว่า ในเบื้องต้นนั้น ผู้กู้ต้องแสดงความจริงใจต่อธนาคาร โดยการให้ข้อมูลที่เป็นจริงทุกประการ ซึ่งถ้าลูกหนี้ให้ข้อมูลที่เป็นจริงครบถ้วนสมบูรณ์ โอกาสที่จะเกิดหนี้ที่มีปัญหาการค้างชำระหนี้ นั้น ก็จะน้อยลงซึ่งจะส่งผลดีต่อธนาคาร

2. ทางด้านเจ้าหนี้

2.1 บุคลากร ในการปรับปรุงโครงสร้างหนี้สถาบันการเงินเจ้าหนี้ควรมีความพร้อมทางด้านจำนวนบุคลากรที่มีความรู้และประสบการณ์ที่จะดำเนินการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ มิฉะนั้นการปรับปรุงโครงสร้างหนี้จะทำได้น้อยรายและใช้เวลาในแต่ละรายมากหรืออาจทำให้การปรับปรุงโครงสร้างหนี้ไม่ประสบผลสำเร็จได้

2.2 ทักษะคดีต่อลูกหนี้ เจ้าหนี้ควรมีทัศนคติที่ดีต่อลูกหนี้การที่ลูกหนี้ผิดนัดชำระหนี้หรือขาดการติดต่อกับเจ้าหนี้เป็นระยะเวลาที่ยาวนานย่อมมีหลายสาเหตุ หากเจ้าหนี้ดำเนินการตามกฎหมายโดยไม่พิจารณาถึงเหตุผลและความจำเป็นของลูกหนี้ ย่อมส่งผลต่อสัมพันธภาพระหว่างกัน อันจะทำให้การปรับปรุงโครงสร้างหนี้ต้องประสบกับความยากลำบากหรือล้มเหลวในที่สุด

2.3 นโยบายในการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ สถาบันการเงินที่ประสบปัญหาในการดำเนินธุรกิจจนมีผลกระทบกับเงินกองทุนและต้องเพิ่มทุนในที่สุด ย่อมมีผลต่อการกำหนดนโยบายตลอดจนกฎเกณฑ์เกี่ยวกับการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ที่ค่อนข้างเข้มงวด เพื่อที่จะให้ได้รับการชำระหนี้คืนให้มากที่สุดและมีส่วนสูญเสียจากการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ให้น้อยที่สุด โดยไม่คำนึงถึงความสามารถในการชำระหนี้ของลูกหนี้ ทำให้มีผลกระทบต่อความสำเร็จในการปรับปรุงโครงสร้างหนี้

2.4 การประสานผลประโยชน์ระหว่างเจ้าหนี้ การปรับปรุงโครงสร้างหนี้ กรณีที่ลูกหนี้มีเจ้าหนี้หลายรายปัญหาที่เจ้าหนี้ต้องประสบก็คือ การที่เจ้าหนี้แต่ละรายมีนโยบายในการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ที่แตกต่างกัน มีจำนวนหนี้ที่ต่างกัน หรือมีบุริมสิทธิในทรัพย์สินหลักประกันต่างลำดับกัน หากไม่มีการประสานผลประโยชน์ระหว่างเจ้าหนี้ด้วยกันให้ดีย่อมทำให้การปรับปรุงโครงสร้างหนี้ประสบความล้มเหลว

ข้อเสนอแนะจากผู้ทำการศึกษา เนื่องจากปัญหาจากเจ้าหนี้⁴ ซึ่งที่ผ่านมาผู้ทำศึกษามองว่า บางครั้งการเจรจากับลูกหนี้นั้น เจ้าหนี้ที่ผู้ปฏิบัติงานยังมีข้อมูลหรือความพร้อมในการเจรจากับลูกหนี้ค่อนข้างน้อย เช่น วิธีการทำการปรับปรุงโครงสร้างหนี้แต่ละวิธีนั้นควรจะใช้กับลูกหนี้ประเภทไหน ควรแนะนำลูกหนี้อย่างไรเกี่ยวกับวิธีการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ หรือแม้แต่การที่เจ้าหนี้มีอคติที่ไม่ดีกับลูกหนี้ การให้ข้อมูลเป็นเท็จ ไม่เต็มใจให้ความช่วยเหลือลูกหนี้ ซึ่งเหตุการณ์เหล่านี้เมื่อเกิดขึ้น ย่อมส่งผลในทางลบกับลูกหนี้ คือไม่สามารถแก้ไขปัญหาได้ตรงจุด ซึ่งในเวลาต่อมาก็จะส่งผลกระทบต่อธนาคาร เกิดปัญหานี้ค้างชำระเพิ่มขึ้น ค่าใช้จ่ายในการกันสำรองก็จะเพิ่มมากขึ้น ตามไปด้วย

3. มาตรการสนับสนุนการปรับปรุงโครงสร้างหนี้

กระทรวงการคลัง กระทรวงมหาดไทยและธนาคารแห่งประเทศไทย ได้กำหนดสิทธิประโยชน์ต่างๆ ที่ลูกหนี้หรือเจ้าหนี้จะได้รับจากการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ หากมาตรการผ่อนปรนต่างๆ มีความชัดเจนและครอบคลุมปัญหาทั้งจากลูกหนี้และเจ้าหนี้อย่างเพียงพอ จะทำให้กระบวนการปรับปรุงโครงสร้างหนี้เกิดความรวดเร็ว สามารถแก้ไขปัญหาของลูกหนี้ได้ทันเวลาที่และเหมาะสม แต่หากต้องมีการตีความหรือขยายความกฎเกณฑ์ และเพิ่มเติมสิทธิประโยชน์ในภายหลัง จะส่งผลให้กระบวนการปรับปรุงโครงสร้างหนี้เกิดความล่าช้า เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงกฎเกณฑ์ต่างๆ หรือการออกกฎเกณฑ์ใหม่ของภาครัฐมีขั้นตอนที่ต้องใช้เวลา

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการศึกษา ในการนี้ผู้ศึกษามองว่า มาตรการหรือวิธีการที่ธนาคารนครหลวงไทย หรือแม้แต่หลายๆ ธนาคารที่นำมาใช้ นั้น ไม่ได้ครอบคลุมเท่าที่ควร โดยมีวิธีการอีกตั้งหลายวิธีที่น่าจะนำมาปรับใช้กับลูกหนี้บางประเภทได้ เช่น การแปลงหนี้เป็นทุน , การตีโอนทรัพย์สินชำระหนี้ ซึ่งการตีโอนทรัพย์สินชำระหนี้ผู้ศึกษามองว่าน่าจะเป็นวิธีการที่ดีที่สุดสำหรับกลุ่มลูกหนี้ที่ไม่มีศักยภาพในการชำระหนี้แล้ว ทั้งนี้ทั้งนั้นก็เพื่อลดความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นกับธนาคาร ซึ่งผู้ศึกษามองว่า วิธีการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ทั้ง 3 วิธีที่ได้ดำเนินการกับลูกหนี้นั้น เป็นวิธีการที่แก้ไขปัญหาให้กับลูกหนี้ไม่ตรงจุด ซึ่งเมื่อธนาคารแก้ไขปัญหาให้ลูกหนี้ไม่ตรงจุด โอกาสที่ลูกหนี้จะกลับมาเป็นลูกหนี้ที่มีปัญหาการค้างชำระหนี้ก็จะมีสูง

⁴ เจ้าหนี้ ในที่นี้หมายถึง ธนาคารนครหลวงไทย จำกัด(มหาชน)

4. ภาวะเศรษฐกิจ

เป็นปัจจัยแวดล้อมที่มีผลต่อความสำเร็จหรือล้มเหลวในการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ กล่าวคือ ถ้าปัญหาเศรษฐกิจในระดับมหภาคยังไม่ได้รับการแก้ไขจากภาครัฐในอันที่จะทำให้เศรษฐกิจฟื้นตัวหรือการที่ประชาชนยังอยู่ในภาวะการณว่างงาน และการจับจ่ายใช้สอยเพื่อการอุปโภคยังมีน้อย ย่อมส่งผลต่อผู้ประกอบการธุรกิจต่างๆ ในการคาดการณ์กระแสเงินสดที่จะได้รับในอนาคตและมีผลต่อการชำระหนี้คืนแก่เจ้าหนี้ในที่สุด

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมจากผู้ทำการศึกษา เนื่องจาก ภาวะเศรษฐกิจหากมองอีกมุมหนึ่ง นั้น การคาดการณ์ในเรื่องของภาวะเศรษฐกิจที่จะเกิดขึ้นในอนาคต เป็นเรื่องที่คาดเดาได้ยากสำหรับผู้ประกอบการทั่วไป ซึ่งหากคาดการณ์ว่าภาวะเศรษฐกิจในปัจจุบันจะดีขึ้น โอกาสที่ผู้ประกอบการแต่ละรายจะลงทุนเพิ่มหรือขยายกิจการเพิ่มขึ้นก็มีมากขึ้น ซึ่งหากเป็นจริงดังที่คาดการณ์ โอกาสที่ธนาคารจะได้รับชำระหนี้จากลูกหนี้ก็จะมีมากขึ้น ในทางตรงกันหากลูกหนี้คาดการณ์ว่าในอนาคตภาวะเศรษฐกิจจะมีทิศทางขาลง โอกาสที่ลูกหนี้จะลงทุน หรือขยายกิจการเพิ่มขึ้นก็จะน้อยลง เพราะเกรงว่าหากลงทุนหรือขยายกิจการเพิ่มขึ้น โอกาสที่ธุรกิจหรือกิจการจะประสบปัญหาทางการเงินก็จะมีมากขึ้น ดังนั้น โอกาสที่ธนาคารจะได้รับชำระหนี้คืนจากลูกหนี้ก็จะน้อยตาม แต่ในขณะเดียวกัน หากการคาดการณ์ของลูกหนี้ไม่ว่าจะคาดการณ์เกี่ยวกับภาวะเศรษฐกิจเป็นเช่นไร ซึ่งหากลูกหนี้คาดการณ์ผิด โอกาสที่ลูกหนี้จะผิดนัดชำระหนี้ก็จะมีมากขึ้น